

Lagrådsremiss

Genomförande av EG-direktivet om erkännande av yrkeskvalifikationer för väktare

---

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 5 februari 2009

Beatrice Ask

Jacob Aspegren
(Justitiedepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen lämnar regeringen förslag till hur EG-direktivet 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer för väktare ska genomföras. Genomförandet föreslås ske genom ändringar i lagen (1974:191) om bevakningsföretag. Förslaget innebär att det införs bestämmelser i fråga om auktorisation av bevakningsföretag och godkännande av personal hos auktoriserade bevakningsföretag när det gäller enskilda personer från en stat inom EES eller Schweiz som tillfälligt utövar verksamhet i Sverige. För dessa personer föreslås att en förhandsanmälan ska göras till länsstyrelsen och att de efter en sådan anmälan är auktoriserade eller godkända för den anmälda verksamheten. Länsstyrelsen ska i samband med anmälan kunna göra en förhandskontroll av personens yrkeskvalifikationer.

Det föreslås också att en ansökan om auktorisation av ett bevakningsföretag som har sitt säte utanför Sverige ska prövas av Länsstyrelsen i Stockholms län.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2009.

Innehållsförteckning

1	Beslut.....	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag.....	4
3	Ärendet och dess beredning.....	8
4	EG-direktivet om erkännande av yrkeskvalifikationer	8
4.1	Inledning	8
4.2	Definitioner m.m.....	9
4.3	Frihet att tillhandahålla tjänster.....	9
4.4	Etableringsfrihet.....	10
4.5	Övriga bestämmelser.....	10
5	Svenska regler om bevakningsföretag och väktare.....	10
6	Överväganden och förslag	12
6.1	Frihet att tillhandahålla bevakningstjänster.....	12
6.1.1	Särskilda bestämmelser i fråga om auktorisering och godkännande.....	12
6.1.2	Förhandsanmälan och förhandskontroll	16
6.1.3	Straffansvar	20
6.2	Etableringsfrihet.....	21
6.3	Auktorisering av företag som har sitt säte utanför Sverige	22
6.4	Tillsynsfrågor.....	23
7	Ekonomiska konsekvenser.....	24
8	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser.....	25
9	Författningskommentar.....	25
Bilaga 1	Utdrag ur Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer	30
Bilaga 2	Sammanfattning av promemorian.....	50
Bilaga 3	Promemorians lagförslag.....	51
Bilaga 4	Remissyttranden över promemorian – såvitt avser väktare	53
Bilaga 5	Lagförslag i promemorian Ordningsvakter och väktare (Ds 2003:50) i aktuella delar	54
Bilaga 6	Remissyttranden över promemorian Ordningsvakter och väktare (Ds 2003:50)	55

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag

Häri genom föreskrivs¹ i fråga om lagen (1974:191) om bevakningsföretag²

dels att nuvarande 2 a § ska betecknas 16 §,

dels att 5, 6, 8 och 9 §§ samt den nya 16 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas tre nya paragrafer, 3 b, 4 a och 13 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 b §

En enskild person som tillfälligt bedriver bevakningsverksamhet eller utbildning i Sverige har, utan hinder av 3 §, auktorisation för verksamheten, om han eller hon

1. har gett in en fullständig förhandsanmälan,

2. uppfyller de villkor för auktorisation av tillfällig verksamhet som gäller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag, samt

3. har underrättats skriftligen om att förutsättningarna enligt 1 och 2 är uppfyllda.

Vad som nu har sagts gäller dock endast den som

1. är behörig att bedriva bevakningsverksamhet eller utbildning i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz, eller

2. under minst två år av de senaste tio åren har bedrivit sådan verksamhet i den andra staten, om yrket inte är reglerat där.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från kravet på underrättelse enligt första stycket.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer (EUT L 255, 30.9.2005, s. 22, Celex 32005L0036), ändrat genom rådets direktiv 2006/100/EG av den 20 november 2006 (EUT L 363, 20.12.2006, s. 141, Celex 32006L0100).

² Lagen omtryckt 1989:148.

4 a §

Den som hos ett auktoriserat bevakningsföretag tillfälligt utövar verksamhet i Sverige är, utan hinder av 4 §, godkänd för verksamheten, om han eller hon

1. har gett in en fullständig förhandsanmälan,

2. uppfyller de villkor för godkännande av tillfällig verksamhet som gäller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag, samt

3. har underrättats skriftligen om att förutsättningarna enligt 1 och 2 är uppfyllda.

Vad som nu har sagts gäller dock endast den som

1. är behörig att utöva verksamhet motsvarande sådan som omfattas av denna lag i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz, eller

2. under minst två år av de senaste tio åren har utövat sådan verksamhet i den andra staten, om yrket inte är reglerat där.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från kravet på underrättelse enligt första stycket.

5 §³

Frågor om auktorisation prövas av länsstyrelsen i det län där företagets ledning har sitt säte.

Länsstyrelsen *skall* inhämta Rikspolisstyrelsens yttrande innan auktorisation beviljas.

Frågor om auktorisation prövas av länsstyrelsen i det län där företagets ledning har sitt säte. *Om företagets ledning har sitt säte utanför Sverige, prövas frågan av Länsstyrelsen i Stockholms län.*

Länsstyrelsen *ska* inhämta Rikspolisstyrelsens yttrande innan auktorisation beviljas.

Verksamhet som avses i 3 b § anmäls till Länsstyrelsen i Stockholms län.

³ Senaste lydelse 2006:517.

6 §⁴

Prövning som avses i 4 § görs beträffande personalen hos ett auktoriserat bevakningsföretag av länsstyrelsen i det län där den som prövningen gäller avses huvudsakligen komma att tjänstgöra. I fråga om föreståndaren för verksamheten samt ledamöter och suppleanter i företagets styrelse görs prövningen av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.

Godkännande enligt 4 § får begränsas till viss tid, när särskilda skäl föreligger.

Verksamhet som avses i 4 a § anmäls till Länsstyrelsen i Stockholms län.

8 §

Tillsyn över auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag utövas av länsstyrelsen i det län där företagets ledning har sitt säte. Andra myndigheter *skall* på begäran lämna länsstyrelsen den hjälp som behövs för tillsynen.

Vid tillsynen *skall* länsstyrelsen särskilt kontrollera att de villkor för auktorisation som anges i 3 § *alltjämt* är uppfyllda.

Tillsyn över auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag utövas av länsstyrelsen i det län där företagets ledning har sitt säte *eller, om företagets ledning har sitt säte utanför Sverige, av Länsstyrelsen i Stockholms län.* Andra myndigheter *ska* på begäran lämna länsstyrelsen den hjälp som behövs för tillsynen.

Vid tillsynen *ska* länsstyrelsen särskilt kontrollera att de villkor för auktorisation som anges i 3 § *fortfarande* är uppfyllda.

9 §

Auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag *skall* lämna länsstyrelsen de upplysningar om verksamheten som den begär för sin tillsyn.

Företagen *skall årligen* före mars månads utgång till länsstyrelsen *sända* in en redogörelse för verksamheten under föregående år.

Auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag *ska* lämna länsstyrelsen de upplysningar om verksamheten som den begär för sin tillsyn.

Företagen *ska* före mars månads utgång *varje år skicka* in en redogörelse för föregående års verksamhet till länsstyrelsen.

Vad som sägs i andra stycket gäller inte verksamhet som avses i 3 b §.

13 b §

I fråga om verksamhet som avses i 3 b och 4 a §§ gäller att Länsstyrelsen i Stockholms län, om den finner att någon av grunderna för återkallelse av auktorisa-

⁴ Senaste lydelse 2006:517.

tion eller godkännande enligt 13 och 13 a §§ föreligger, får förklara att personen i fråga inte längre har auktorisation respektive är godkänd. Annars gäller bestämmelserna i 13 och 13 a §§ i tillämpliga delar för sådan verksamhet.

2 a §⁵

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *hur olika slag av verksamheter som utövas med stöd av auktorisation skall bedrivas.*

16 §⁶

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela *ytterligare* föreskrifter om auktorisation *och godkännande samt om villkor för de verksamheter som omfattas av denna lag.*

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2009.

⁵ Senaste lydelse av tidigare 2 a § 2006:517.

⁶ Tidigare 16 § upphävd genom 2006:517.

3 Ärendet och dess beredning

Inom EG antogs 2005 ett direktiv om erkännande av yrkeskvalifikationer.¹ Direktivet, som i de delar som är av intresse här finns intaget som *bilaga 1* till denna lagrådsremiss, skulle vara genomfört i nationell rätt senast den 20 oktober 2007.

I lagrådsremissen behandlas endast genomförandet av direktivet för väktare. Genomförandet av direktivet i fråga om de många övriga yrkeskategorier som berörs av direktivet har behandlats i andra sammanhang.

I Justitiedepartementet har promemorian Erkännande av yrkeskvalifikationer för fastighetsmäklare och väktare – genomförande av ett EG-direktiv (oktober 2007) utarbetats. Promemorian innehåller förslag till de lagändringar som bedöms vara nödvändiga för att genomföra direktivet i fråga om fastighetsmäklare och väktare. En sammanfattning av promemorians förslag finns i *bilaga 2*. Lagförslagen i promemorian såvitt avser väktare återges i *bilaga 3*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna när det gäller väktare finns i *bilaga 4*. En sammanställning av remissvaren finns tillgänglig i lagstiftningsärendet (dnr Ju2007/9676/PO).

Även i departementspromemorian Ordningsvakter och väktare (Ds 2003:50) diskuteras lagändringar som har bäring på väktare och bevakningsföretag. Vissa av promemorians förslag har behandlats i prop. 2005/06:136 (bet. 2005/06:JuU35, rskr. 2005/06:299). I promemorian föreslås bl.a. att auktorisation av bevakningsföretag som saknar säte i Sverige ska prövas av Länsstyrelsen i Stockholms län. Detta förslag behandlas i denna lagrådsremiss. Promemorians lagförslag i den delen återges i *bilaga 5*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 6*. En sammanställning av remissvaren finns tillgänglig i lagstiftningsärendet (dnr Ju2003/8119/PO).

4 EG-direktivet om erkännande av yrkeskvalifikationer

4.1 Inledning

Syftet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer är att bidra till att avskaffa hindren för fri rörlighet mellan medlemsstaterna för personer och tjänster, i detta fall genom att medlemsstaterna ömsesidigt ska erkänna behörighet att tillhandahålla tjänster förvärvad genom examina och annan yrkesutbildning. För medlemsstaternas medborgare innebär detta en rätt att utöva ett yrke, som egenföretagare eller som anställd, i en annan medlemsstat än den där de har skaffat sig sina yrkeskvalifikationer. Direktivet, som gäller för stater inom EES samt Schweiz, ersätter en rad tidigare direktiv med liknande syfte.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer (EUT L 255, 30.9.2005, s. 22, Celex 32005L0036).

Inom Justitiedepartementets ansvarsområde har direktivet betydelse bl.a. för väktare. Direktivets effekter på andra yrkeskategorier än väktare har beretts i särskild ordning.

4.2 Definitioner m.m.

Direktivets avdelning I (Allmänna bestämmelser) ger vissa grundläggande definitioner och regler för de fall en medlemsstat (*mottagande medlemsstat*) kräver bestämda yrkeskvalifikationer för tillträde till eller utövande av ett reglerat yrke. Direktivet avser erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats i en eller flera andra medlemsstater (*ursprungsmedlemsstat*) och som ger innehavaren av dessa kvalifikationer behörighet att utöva yrket i en sådan stat.

Reglerna ska tillämpas för alla medborgare i EU som vill utöva ett reglerat yrke som egen företagare eller anställd i en annan medlemsstat än ursprungsmedlemsstaten. De gäller alltså inte för juridiska personer. Med ett *reglerat yrke* menas ett yrke där det genom lagar eller andra författningar krävs bestämda yrkeskvalifikationer för tillträde till eller utövande av yrkesverksamheten, inbegripet användande av en yrkestitel förbehållen den som har viss yrkeskvalifikation. Med *yrkeskvalifikationer* avses kvalifikationer intygade i ett bevis på formella kvalifikationer eller yrkeserfarenhet.

Ett erkännande av yrkeskvalifikationer ger rätt att utöva det yrke som personen i fråga är behörig för i ursprungsmedlemsstaten på samma villkor som medborgarna i den mottagande staten, förutsatt att det gäller jämförbara verksamheter.

4.3 Frihet att tillhandahålla tjänster

Avdelning II (Frihet att tillhandahålla tjänster) innehåller regler avsedda att underlätta ett tillfälligt tillhandahållande av tjänster. En EU-medborgare som är lagligen etablerad i en medlemsstat (*etableringsmedlemsstaten*) får tillhandahålla temporära och tillfälliga tjänster i den mottagande medlemsstaten under den yrkestitel som används i etableringsmedlemsstaten utan att behöva ansöka om erkännande av sina kvalifikationer. Tjänsteleverantören ska då omfattas av de regler av arbetsrättslig och administrativ art som har direkt samband med yrkeskvalifikationerna samt de disciplinära bestämmelser som tillämpas på motsvarande yrkesutövare i den mottagande staten. Frågan om utövningen är temporär och tillfällig ska bedömas från fall till fall, i synnerhet på grundval av tjänstens varaktighet, frekvens, periodicitet och kontinuitet (artikel 5).

Vidare ges bestämmelser om krav på skriftlig underrättelse på förhand till en behörig myndighet i den mottagande medlemsstaten och krav på att underrättelsen åtföljs av vissa handlingar (artikel 7), upplysningar från den behöriga myndigheten i etableringsmedlemsstaten (artikel 8) samt krav på information från tjänsteleverantören till mottagaren av tjänsten (artikel 9). När det gäller yrken som har betydelse för tjänstemottagarens hälsa eller säkerhet får den mottagande staten på förhand kontrollera

tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer med beaktande av proportionalitetsprincipen (artikel 7).

4.4 Etableringsfrihet

Avdelning III (Etableringsfrihet) bygger på regleringen i tidigare EG-direktiv och innehåller fyra kapitel. I kapitel I återges den s.k. generella ordningen, som innebär ett ömsesidigt erkännande av bevis för yrkeskvalifikationer. Denna ordning har utvidgats till att omfatta fall som inte omfattas av något särskilt system med krav på yrkeskvalifikationer, antingen därför att ett sådant system saknas eller därför att en tjänsteleverantör av ”en specifik och exceptionell anledning” inte uppfyller villkoren i kapitel II och III i samma avdelning. Kvalifikationerna ska erkännas om de minst motsvarar den nivå som ligger omedelbart under den nivå som mottagande medlemsstat kräver (artikel 13). Bestämmelser ges om den mottagande statens rätt att i vissa fall kräva kompensationsåtgärder (artikel 14).

Kapitel IV innehåller gemensamma bestämmelser om etablering avseende handlingar, ansökningsförfarande och användning av yrkestitel. Bl.a. sägs att en ansökan om erkännande ska inlämnas till behörig myndighet i den mottagande staten och åtföljas av vissa handlingar och intyg vilka räknas upp i direktivets bilaga VII.

4.5 Övriga bestämmelser

Avdelning IV avser villkor för utövande av yrket. Medlemsländerna får, vid såväl tillfälligt tillhandahållande av tjänster som varaktig etablering, kräva de språkkunskaper som är nödvändiga för att utöva yrket (artikel 53). Detta får ske först efter det att yrkeskvalifikationerna har erkänts i det enskilda fallet, vid det faktiska tillträdet till yrket i fråga.

Avdelning V och VI rör bl.a. administrativt samarbete mellan myndigheterna i den mottagande medlemsstaten och ursprungsmedlemsstaten för att underlätta tillämpningen av direktivet.

5 Svenska regler om bevakningsföretag och väktare

I Sverige har det sedan länge ansetts att det finns ett väsentligt intresse av att samhället har insyn i och kontroll av bevakningsföretagens verksamhet för att se till att den bedrivs under betryggande former. Den som anlitar ett bevakningsföretag bör ha en garanti för att företaget fullgör uppdraget på ett seriöst sätt. Mot denna bakgrund har det ställts upp lagstadgade krav på bl.a. auktorisation av bevakningsföretag och godkännande av personal hos sådana företag samt bestämmelser om att länsstyrelsen ska utöva tillsyn över företagen. I lagen finns även bestämmelser om återkallelse av auktorisation och godkännande samt om straffansvar.

Enligt lagen (1974:191) om bevakningsföretag krävs således auktorisation för att bedriva verksamhet som innebär yrkesmässig bevakning av visst angivet slag. Auktorisation krävs också för att få bedriva utbildning som gäller som förutsättning för att få utföra bevakningstjänst. Ett företag som sysslar med sådan utbildning utan att vara bevakningsföretag kallas utbildningsföretag (1 och 2 §§). Kravet på auktorisation gäller såväl för verksamhet som bedrivs av en juridisk person som för verksamhet som bedrivs av en enskild fysisk person (i enskild firma).

Auktorisation får beviljas endast om det kan antas att verksamheten kommer att bedrivas på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt och i övrigt i överensstämmelse med god sed inom branschen, att den inte kommer att få en från allmän synpunkt olämplig inriktning och att den kommer att uppfylla de krav som ställs på verksamheten (3 §). All personal hos ett auktoriserat bevakningsföretag ska vara godkänd vid prövning med avseende på laglydnad, medborgerlig pålitlighet samt lämplighet i övrigt för anställningen. Detsamma gäller föreståndaren för verksamheten samt ledamöter och suppleanter i bevakningsföretagets styrelse (4 §).

Frågor om auktorisation prövas av länsstyrelsen i det län där företaget ledning har sitt säte. Länsstyrelsen ska inhämta ett yttrande från Rikspolisstyrelsen innan auktorisation beviljas (5 §). Särskild prövning beträffande företaget personal sker hos länsstyrelsen i det län där personalen huvudsakligen kommer att tjänstgöra, medan föreståndare samt styrelseledamöter och suppleanter prövas av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget, dvs. länsstyrelsen i det län där ledningen har sitt säte (6 och 8 §§).

Auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag ska lämna länsstyrelsen de upplysningar om verksamheten som den begär för sin tillsyn (9 §). Länsstyrelsen har rätt att inspektera företagen och att ta del av samtliga handlingar som rör företagets bevakningsverksamhet eller utbildning av väktare (10 §). Om ett företag underlåter att lämna upplysningar eller att lämna ut handlingar, får länsstyrelsen förelägga vite (11 §). Länsstyrelsen får även vid vite förelägga ett företag att vidta de rättelser och andra åtgärder som föranleds av tillsynen (12 §).

En auktorisation respektive ett godkännande kan återkallas när det inte längre finns de förutsättningar som lagen kräver eller när det i övrigt finns särskild anledning till återkallelse (13 och 13 a §§). Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bedriver auktorisationspliktig bevakningsverksamhet utan auktorisation döms till böter eller fängelse i högst sex månader (14 §).

Närmare bestämmelser om innehållet i ansökningar om auktorisation av bevaknings- och utbildningsföretag finns i förordningen (1989:149) om bevakningsföretag m.m. Bl.a. ska en ansökan innehålla bevis på föreskriven utbildning och intyg som styrker erfarenhet från bevakningsverksamhet (6 §). Vid prövningen av en ansökan om godkännande inhämtas, för kontrollen av sökandens laglydnad och medborgerliga pålitlighet, uppgifter ur belastningsregistret och misstankeregistret (10 §).

Enligt förordningen får Rikspolisstyrelsen efter samråd med berörda arbetsmarknads- och branschorganisationer meddela närmare föreskrifter om hur olika slag av verksamheter som utövas med stöd av auktorisation ska bedrivas. Styrelsen får också meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av lagen och förordningen (15 §).

I de föreskrifter som Rikspolisstyrelsen har meddelat med stöd av bemyndigandet (RPSFS 2006:15, FAP 579-2) återfinns bl.a. en närmare reglering av lämplighetskraven som anges i 4 § lagen om bevakningsföretag. I föreskrifterna regleras även frågor om utbildning för personal i bevaknings- och utbildningsföretag. Det finns sålunda bestämmelser om obligatorisk utbildning för väktare. Enligt föreskrifterna får väktare inte självständigt utföra bevakning innan han eller hon har genomgått väktargrundutbildning. För att en väktare ska få utföra värdetransport, bevakning med hund, butikskontroll eller bevakning av enskild person för dennes skydd krävs vidare att han eller hon, utöver väktargrundutbildning, har genomgått särskild föreskriven utbildning. Utbildningen regleras i detalj i bilagor till föreskrifterna.

Förutom kravet på utbildning ställs krav på att en väktare ska ha goda kunskaper i svenska språket samt att väktaren besitter så god kännedom om svenska förhållanden att han eller hon har goda förutsättningar för att kunna utföra bevakning på ett rättssäkert och bra sätt.

6 Överväganden och förslag

6.1 Frihet att tillhandahålla bevakningstjänster

6.1.1 Särskilda bestämmelser i fråga om auktorisation och godkännande

Regeringens förslag: I lagen om bevakningsföretag införs bestämmelser som innebär att en enskild person som tillfälligt bedriver bevakningsverksamhet eller utbildning i Sverige är auktoriserad för verksamheten. Vidare ska gälla att en enskild person som, i egenskap av anställd hos ett auktoriserat bevakningsföretag, tillfälligt utövar yrkesverksamhet här är godkänd. Bestämmelserna ska gälla för den som är behörig att utöva motsvarande yrke i en annan stat inom EES eller Schweiz eller, om yrket inte är reglerat i den staten, den som under två år av de senaste tio åren utövat sådan verksamhet.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. Promemorians förslag till genomförande av direktivet bygger på att det ska införas ett undantag från kravet på auktorisation. Vidare innehåller promemorian inte något förslag i fråga om personer som är anställda hos ett auktoriserat bevakningsföretag och tillfälligt utövar verksamhet här.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har inte haft något att erinra mot promemorians förslag. *Hovrätten för Övre Norrland*, *Länsrätten i Stockholms län* och *Svenska Transportarbetareförbundet* har ifrågasatt promemorians tolkning av begreppet ”tillfälligt”. Hovrätten har även tagit upp frågan om inte direktivet, tillsammans med annan EG-rätt, medför en rätt för alla utländska företag att, utan krav på auktorisation, tillfälligt bedriva bevakningsverksamhet i Sverige. Dessutom har hovrätten anfört att promemorians förslag inte avspeglar direktivet eftersom det

inte omfattar personer som är anställda hos ett bevakningsföretag. *Rikspolisstyrelsen* har anfört att förutsättningarna för behörighet att bedriva bevakningsverksamhet bör förtydligas i lagtexten. *Almega Tjänsteförbunden* och *Svenska Bevakningsföretag SWEGUARD* har avstyrkt promemorians förslag med hänvisning till att det inte innefattar några bestämmelser om förhandskontroll. Även *Svenska Transportarbetareförbundet* har avstyrkt förslaget då direktivets intentioner inte har beaktats på ett tillfredsställande sätt.

Skälen för regeringens förslag

Behovet av nya bestämmelser om tillfällig verksamhet

Som beskrivits i avsnitt 4 innehåller direktivet nya regler för reglerade yrken avsedda att underlätta ett tillfälligt tillhandahållande av tjänster. En tjänsteleverantör som är lagligen etablerad i en stat som omfattas av direktivet ska således ha rätt att tillfälligt tillhandahålla tjänster i en annan sådan stat trots att den mottagande staten kräver bestämda yrkeskvalifikationer för tillträde till eller utövande av yrket. Detta gäller om det är fråga om ett reglerat yrke även i etableringsmedlemsstaten. Om så inte är fallet, innebär direktivet en rätt att tillfälligt tillhandahålla tjänster för den som har viss erfarenhet av yrket i etableringsmedlemsstaten (två års utövning under en period av tio år).

Väktaryrket är reglerat i Sverige; det krävs bestämda yrkeskvalifikationer för tillträde till eller utövande av yrket (jfr avsnitt 5). Följaktligen ska ett enskilt bevakningsföretag som är etablerat i en annan medlemsstat, där väktaryrket också är reglerat, ha rätt att tillfälligt bedriva motsvarande verksamhet här. Detsamma gäller ett enskilt bevakningsföretag från en medlemsstat där yrket inte är reglerat, om kravet på yrkeserfarenhet är uppfyllt.

I enlighet med den bedömning som görs i promemorian anser regeringen att nuvarande bestämmelser om auktorisation för att få bedriva bevakningsverksamhet inte går att förena med direktivets regler i denna del. Det går inte att hänvisa till den möjlighet till undantag som EG-fördraget ger i fråga om arbetsuppgifter som innefattar utövandet av offentlig makt.

Inte heller lagens bestämmelser om auktorisation för utbildningsföretag är förenliga med direktivet. Regeringen föreslår därför särskilda bestämmelser i fråga om auktorisation för såväl bevaknings- som utbildningsföretag som tillfälligt bedriver bevaknings- eller utbildningsverksamhet i Sverige.

I promemorian föreslås att nya bestämmelser om tillfällig verksamhet ska gälla för enskilda personer (firmor) från en stat inom EES eller Schweiz. *Hovrätten för Övre Norrland* har ifrågasatt om inte undantag i stället bör gälla för alla utländska företag. Som har framgått ovan gäller emellertid rätten att tillfälligt tillhandahålla tjänster enligt direktivet inte i fråga om bevakningsverksamhet som bedrivs av juridiska personer. Det

kan tilläggas att ”privata säkerhetstjänster” har undantagits från tillämpningsområdet för det s.k. tjänstedirektivet² (artikel 2.2 k).

Däremot blir alltså, som anförs i promemorian, direktivet tillämpligt för verksamhet som bedrivs av enskilda personer inom ramen för en enskild firma. Flera enskilda firmor har auktorisation att bedriva bevakningsverksamhet i Sverige. Det finns anledning att räkna med att sådana firmor som är etablerade i andra medlemsstater kan ha intresse av att tillfälligt ägna sig åt verksamhet här i enlighet med de nya reglerna i direktivet.

Som sagts ovan omfattar direktivet inte enbart enskilda personer som bedriver bevakningsverksamhet, utan också personer som utövar yrkesverksamhet som anställda. Även dessa personer har således, som *Hovrätten för Övre Norrland* har anfört, rätt att tillfälligt utöva yrkesverksamhet i Sverige.

I lagen om bevakningsföretag anges att den som är anställd hos ett bevakningsföretag ska vara godkänd av länsstyrelsen. I Rikspolisstyrelsens föreskrifter finns det vidare krav på utbildning och erfarenhet när det gäller flera av de kategorier som utövar yrkesverksamhet enligt lagen om bevakningsföretag, bl.a. väktare och föreståndare (se avsnitt 5). Inte heller dessa bestämmelser kan, när det gäller ett tillfälligt tillhandahållande av tjänster, anses förenliga med direktivet.

De nya bestämmelsernas utformning

Frågan är hur de nya bestämmelserna om tillfällig verksamhet bör utformas. Utgångspunkten är att bestämmelserna inte får vara mer restriktiva än vad som gäller för övriga bevakningsföretag och inte heller i övrigt diskriminera den som utövar tillfällig verksamhet här. Å andra sidan följer av direktivet att även den som tillfälligt utövar bevakningsverksamhet ska omfattas av bestämmelser om tillsyn m.m. som tillämpas i fråga om andra bevakningsföretag i Sverige (artikel 5.3; jfr även avsnitt 4.3).

Promemorians förslag bygger på att det görs ett undantag från kravet på auktorisation för vissa bevakningsföretag som tillfälligt bedriver bevakningsverksamhet här. Som framgår av avsnitt 6.4 leder en sådan lösning dock till att det uppkommer frågor om vad som ska gälla när det gäller tillsynen över verksamheten.

Ett annat sätt att åstadkomma en ordning i överensstämmelse med direktivet är att i lagen om bevakningsföretag ange att ett bevakningsföretag under vissa förutsättningar har auktorisation. På så vis blir lagens allmänna bestämmelser om bl.a. tillsyn tillämpliga även för den tillfälliga verksamheten. En sådan ordning framstår som systematiskt enklare och närmare direktivets princip om likabehandling. Även praktiska skäl talar för lösningen. Lagförslaget bör därför utformas i enlighet härmed.

En motsvarande särreglering som i fråga om auktorisation av bevakningsföretag bör lämpligen införas för personer som tillfälligt utövar verksamhet som anställda hos ett auktoriserat bevakningsföretag. En för-

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden (EUT L 376, 27.12.2006, s. 36, Celex 32006L0123).

del med detta är att även den som utövar tillfällig verksamhet i Sverige ges det förstärkta tjänstemannaskydd som övriga godkända väktare har (jfr 7 § lagen om bevakningsföretag och 17 kap. 5 § brottsbalken).

När det gäller Rikspolisstyrelsens föreskrifter bör styrelsen, med stöd av gällande bemyndigande i lagen och förordningen, för de två typerna av tillfällig verksamhet meddela de ytterligare föreskrifter som behövs om auktorisation, godkännande och villkor för verksamheten, bl.a. i fråga om kraven på särskild utbildning och erfarenhet. Som anförts får sådana föreskrifter dock inte vara mer restriktiva än vad som gäller annars och inte heller i övrigt diskriminera tillfällig verksamhet som utövas här.

I fråga om utformningen av de nya bestämmelserna har *Rikspolisstyrelsen* anfört att lagtexten bör ange vilka kriterier som ska gälla för att den enskilde ska anses vara behörig att utöva verksamheten i den andra staten. Lagförslaget har anpassats efter detta.

Som har framgått ovan ska de nya bestämmelserna enbart gälla tillfälliga tjänster. Av direktivet framgår att bedömningen av om tillhandahållandet av en tjänst är ”temporärt och tillfälligt” ska göras från fall till fall, i synnerhet på grundval av tjänstens varaktighet, frekvens, periodicitet och kontinuitet. Enligt promemorian lär det i detta sammanhang ofta bli fråga om mycket kortvarig verksamhet, exempelvis vid tillfälliga värde transporter över gränsen eller när någon enskild person vid ett helt tillfälligt besök i Sverige har med sig väktare för sitt personliga skydd.

Ett par remissinstanser har ifrågasatt denna bedömning och menat att tillfällig verksamhet mycket väl kan ha längre varaktighet. Regeringen kan i och för sig instämma i detta. Den omständigheten att direktivet avser många vitt skilda yrken och tjänster gör det dock vanskligt att ange några generellt tillämpliga riktlinjer. När det gäller bevakningstjänster bör i vart fall utgångspunkten vara att en sådan tjänst är att anse som tillfällig endast om den är av kortvarig och icke periodisk karaktär. De två ovan nämnda exemplen på typfall av tillfälliga bevakningstjänster framstår mot denna bakgrund som relevanta.

Det behov av gränsöverskridande bevakningsverksamhet som finns i gränsområden, t.ex. regelbundna värde transporter mellan Sverige och Finland, torde alltså normalt inte vara att anse som tillfällig verksamhet. Sådan återkommande verksamhet av mer varaktig karaktär som sker i Sverige får även i fortsättningen endast bedrivas av bevakningsföretag som beviljats auktorisation enligt de allmänna bestämmelserna. Det bör dock understrykas att begreppet ”tillfälligt” ska tolkas i enlighet med gemenskapsrätten och att frågan om vilken verksamhet som faller under detta begrepp sist och slutligen blir beroende av den praxis som utvecklas av EG-domstolen.

De invändningar mot promemorian som har föranlett *Almega Tjänsteförbunden* och *Svenska Bevakningsföretag SWEGUARD* att avstyrka promemorians förslag är främst hänförliga till frågorna om förhandsanmälan och förhandskontroll och behandlas i nästa delavsnitt.

6.1.2 Förhandsanmälan och förhandskontroll

Regeringens förslag: En förutsättning för att en enskild person tillfälligt ska få utöva bevakningsverksamhet etc. i Sverige med stöd av de särskilda bestämmelser som nu föreslås i fråga om auktorisation och godkännande ska vara att verksamheten i förväg har anmälts hos Länsstyrelsen i Stockholms län och att den enskilde uppfyller de villkor för auktorisation eller godkännande av tillfällig verksamhet som meddelats med stöd av lagen.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. Eftersom promemorians förslag inte avser personer som utövar tillfällig verksamhet som anställda hos ett auktoriserat bevakningsföretag, saknar promemorian ett förslag om förhandsanmälan av sådan verksamhet. Enligt promemorian ger direktivet inte utrymme för att inrätta en förhandskontroll av utländska väktare och andra yrkesverksamma i bevakningsbranschen.

Remissinstanserna: Flertalet av remissinstanserna har tillstyrkt eller inte haft några invändningar mot promemorians förslag. *Rikspolisstyrelsen* har dock anfört att tillfällig verksamhet bör anmälas dit i stället för till länsstyrelsen. Styrelsen har även fört fram att det inte finns skäl att begränsa anmälningsskyldigheten mer än vad direktivet kräver. Vidare har *Länsstyrelsen i Norrbottens län* anfört att anmälan bör behandlas av den. *Almega Tjänsteförbunden*, *Svenska Bevakningsföretag SWEGUARD* och *Svenska Transportarbetareförbundet* har anfört att Sverige bör använda det utrymme som direktivet ger att föreskriva om förhandskontroll; utan kontroll i samband med att en förhandsanmälan görs uppkommer enligt organisationerna allvarliga konsekvenser för bevakningsbranschen. Organisationerna har vidare framhållit att direktivet i vart fall möjliggör att det för väktare krävs ett intyg om att vederbörande inte har dömts för något brott, liksom dokumentation av att personen i fråga behärskar svenska språket.

Skälen för regeringens förslag

Ett krav på förhandsanmälan

Frågan är hur den tillfälliga verksamhet som beskrivits i avsnitt 6.1.1 ska få utövas i Sverige och om det finns möjlighet och anledning att reglera den särskilt.

Med hänsyn till vikten av att fullt ut upprätthålla förtroendet för bevakningsbranschen bör utgångspunkten vara att även den tillfälliga verksamheten bedrivs under betryggande former, att kundernas och allmänhetens säkerhet och hälsa inte äventyras samt att verksamheten står under insyn och kontroll. Ett sätt att säkerställa detta är att, som föreslås i promemorian, utnyttja den möjlighet direktivet ger att för tillfällig verksamhet kräva en skriftlig förhandsanmälan. En förhandsanmälan torde som regel utgöra en förutsättning för att den behöriga myndigheten i Sverige överhuvudtaget ska få kännedom om verksamheten.

Som *Rikspolisstyrelsen* har framhållit finns det inte anledning att begränsa anmälningsskyldigheten mer än vad som följer av direktivet. För att en ändamålsenlig insyn och kontroll ska kunna ske och för att oseriös verksamhet ska kunna upptäckas och förebyggas bör de möjligheter som direktivet ger att närmare reglera anmälningsskyldigheten utnyttjas fullt ut.

En förhandsanmälan ska enligt direktivet få lämnas på valfritt sätt, t.ex. via e-post, och ska förnyas en gång per år. Den bör innehålla vissa närmare uppgifter om yrkesutövaren och om den tillfälliga verksamheten, t.ex. vilket eller vilka slag av verksamheter som avses att utövas i Sverige samt var och under vilken tid verksamheten avses att utövas. Dessa villkor, liksom de krav i övrigt som ska gälla för en förhandsanmälan, såsom att den ska förnyas en gång om året (jfr artikel 7.1), bör lämpligen regleras i föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Vilka handlingar som ska bifogas en förhandsanmälan bör slås fast i nämnda föreskrifter. Enligt direktivet kan det bl.a. vara frågan om bevis om yrkesutövarens nationalitet liksom ett intyg som visar att personen är lagligen etablerad i en medlemsstat för att där utöva yrket och att det när intyget utfärdats inte finns något förbud för honom eller henne att utöva yrket (jfr artikel 7.2). Yrkesutövaren torde också, som bl.a. *Almega Tjänsteförbunden* har varit inne på, kunna åläggas skyldighet att bifoga ett intyg om att han eller hon inte har dömts för något brott (jfr artikel 7.2 e).

Möjligheten till förhandskontroll och några ytterligare frågor

Direktivet ger även vissa möjligheter för den mottagande medlemsstaten att, med beaktande av proportionalitetsprincipen, förhandskontrollera tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer innan en tillfällig tjänst tillhandahålls första gången (artikel 7.4). Det gäller reglerade yrken som har ”konsekvenser för folkhälsa eller säkerhet”. En förhandskontroll kan innebära att en behörig myndighet i den mottagande medlemsstaten bedömer om tjänsteleverantörens kunskaper är i nivå med vad som annars krävs i den staten. Om det vid en sådan kontroll framkommer att det finns en väsentlig skillnad mellan tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer och den utbildning som krävs i den mottagande medlemsstaten ska, i den mån denna skillnad är skadlig för folkhälsa eller säkerhet, tjänsteleverantören erbjudas möjlighet att bevisa att han eller hon har förvärvat den kunskap eller kompetens som fattas, t.ex. genom ett lämplighetsprov. Om ett lämplighetsprov genomförts med icke godkänt resultat ska tjänsteleverantören ges möjlighet att göra om provet. Först när provet har genomförts med godkänt resultat får tjänsten tillhandahållas.

Den behöriga myndigheten måste ta ställning i frågan om förhandskontroll inom vissa i direktivet angivna frister. Vid utebliven reaktion från myndigheten får tjänsten tillhandahållas (en s.k. omvänd stupstocksregel; artikel 7.4 fjärde stycket).

Regleringen om förhandskontroll utgör ett undantag från ett av direktivets huvudsyften, nämligen att avskaffa hindren för fri rörlighet för personer och tjänster mellan medlemsstaterna och att möjliggöra för yrkes-

utövare att tillfälligt verka i en annan medlemsstat. Frågan är om undantagsbestämmelsen är tillämplig när det gäller personer som tillfälligt utövar verksamhet enligt lagen om bevakningsföretag och, om så är fallet, om direktivets möjlighet till sådan kontroll bör utnyttjas.

Enligt promemorian är undantagsbestämmelsen inte tillämplig, eftersom väktaryrket inte har konsekvenser för folkhälsa eller säkerhet. *Almega Tjänsteförbunden*, *Svenska Bevakningsföretag SWEGUARD* och *Svenska Transportarbetareförbundet* har redovisat en annan mening än promemorian i denna del. Även EG-kommissionen har under arbetet med genomförandet av direktivet gett uttryck för att bevakningsverksamhet och bevakningstjänst rentav tillhör kärnan av sådana verksamheter för vilka möjligheten till förhandskontroll tillkommit.

Regeringen instämmer i vad remissinstanserna har anfört. Också väktaryrket och närliggande yrkesverksamhet bör anses vara ett sådant reglerat yrke som, när det utövas tillfälligt i en annan medlemsstat, får göras till föremål för en förhandskontroll.

Frågan är då om bestämmelser om förhandskontroll bör införas. De nyssnämnda remissinstanserna har förordat denna möjlighet för att förhindra allvarliga konsekvenser för bevakningsbranschen. Regeringen delar remissinstansernas uppfattning i frågan. I syfte att även fortsättningsvis kunna säkerställa såväl att bevaknings- och utbildningsföretagens verksamhet bedrivs under betryggande former som att tjänstemottagarnas respektive allmänhetens säkerhet och hälsa inte äventyras föreslås därför att direktivets möjlighet till förhandskontroll används. Lämpligen bör regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter även i fråga om förhandskontroll.

Om en fullständig förhandsanmälan med bifogade handlingar har getts in och övriga villkor för auktorisation eller godkännande av tillfällig verksamhet som meddelats med stöd av lagen är uppfyllda – t.ex. att yrkesutövaren godkänts vid förhandskontroll – ska yrkesutövaren, för den tid som förhandsanmälan gäller, vara auktoriserad eller godkänd för verksamheten.

Förutom att yrkesutövaren ska ha gett in en fullständig förhandsanmälan och, vid en eventuell förhandskontroll, befunnits ha tillräckliga yrkeskvalifikationer, bör det krävas att den enskilde ska ha underrättats skriftligen om att förutsättningarna är uppfyllda innan den tillfälliga verksamheten får utövas. De föreskrifter om förhandskontroll som meddelas bör, för att direktivet ska anses korrekt genomfört, innehålla bestämmelser om verkan av att en myndighetsreaktion uteblir (jfr ovan om den omvända stupstocksregeln).

Bestämmelserna om förhandsanmälan, förhandskontroll och skriftlig underrättelse bör vidare kombineras med den möjlighet som artikel 8 i direktivet ger att från etableringsmedlemsstaten inhämta upplysningar i olika avseenden – om den som ska utöva verksamheten är lagligen etablerad i etableringsmedlemsstaten, har följt god sed och inte har ådragit sig påföljder av olika slag. De behöriga myndigheterna i etableringsmedlemsstaten är enligt direktivet skyldiga att lämna dessa uppgifter.

Den behöriga myndigheten i Sverige kan härigenom kontrollera att endast den som har rätt till det enligt direktivet utövar tillfällig verksamhet här. Om det skulle visa sig att förutsättningarna brister i något avseende, kan det finnas anledning för den behöriga myndigheten att påtala

detta för yrkesutövaren. Det kan också vara aktuellt att uppmärksamma kunden och den behöriga myndigheten i etableringsmedlemsstaten på förhållandet. Om förutsättningarna för auktorisationen eller godkännandet brister, kan det även bli fråga om att förklara att personen inte längre är auktoriserad respektive godkänd. Om tillfällig verksamhet utförs här i landet utan auktorisation, kan straffansvar bli följderna (jfr avsnitt 6.1.3).

I detta sammanhang bör även framhållas att direktivet anger att personer vars yrkeskvalifikationer erkänns ska ha nödvändiga språkkunskaper för att utöva yrket i den mottagande medlemsstaten (artikel 53).

Enligt Rikspolisstyrelsens föreskrifter krävs för att bli godkänd för anställning i ett bevakningsföretag att personen har så god kunskap i svenska språket att han eller hon i tal och skrift kan redogöra för de juridiska och andra överväganden som föregått ett ingripande. Enligt regeringens mening bör utgångspunkten vara densamma för personer som tillfälligt tillhandahåller tjänster enligt direktivet. Också om det i samband med att den tillfälliga verksamheten utövas framkommer allvarliga brister i språkkunskaperna, bör det kunna bli aktuellt att förklara att personen inte längre är auktoriserad respektive godkänd.

De särskilda bestämmelser som regeringen nu föreslår ska gälla för tillfällig verksamhet – i fråga om auktorisation, godkännande, förhandsanmälan, förhandskontroll m.m. – är proportionerliga och ger möjligheter att förhindra oseriös verksamhet.

Till vilken myndighet ska en förhandsanmälan göras?

En särskild fråga är till vilken myndighet en person ska anmäla att han eller hon har för avsikt att tillfälligt utöva verksamhet i Sverige. Enligt promemorianas förslag ska en sådan anmälan göras till länsstyrelsen. Länsstyrelsen är i dag den myndighet som är ansvarig för frågor om auktorisation och godkännande samt tillsyn över bevakningsbranschen (se avsnitt 6.4). *Rikspolisstyrelsen* har föreslagit att tillfällig verksamhet i stället ska anmälas dit.

Enligt regeringens bedömning finns det goda skäl för promemorianas förslag. Om även tillfällig verksamhet anmäls till länsstyrelsen, får den överblick och kontroll över all den verksamhet som utövas i landet. Regeringen föreslår därför, i likhet med promemorian, att anmälan ska göras till länsstyrelsen. Givetvis bör länsstyrelsen ha ett nära samarbete med Rikspolisstyrelsen och andra myndigheter, inte minst om det finns anledning att misstänka att förutsättningarna för den tillfälliga verksamheten brister. För att skapa goda förutsättningar för ett sådant samarbete bör bl.a. Rikspolisstyrelsen underrättas om den tillfälliga verksamheten. En bestämmelse av denna innebörd bör lämpligen införas i förordning eller föreskrift.

Frågan är då vilken länsstyrelse som ska anförtros uppgiften. *Länsstyrelsen i Norrbottens län* har anfört att den tillfälliga bevakningsverksamheten med stor sannolikhet kommer att bedrivas av personer med huvudsakligt verksamhetsområde i gränstrakter nära Finland och Norge. Den har därför föreslagit att en anmälan om tillfällig verksamhet bör handläggas där.

Av samordnings- och effektivitetsskäl bör enligt regeringens bedömning utgångspunkten vara att en förhandsanmälan ska ske till en och samma länsstyrelse oberoende av var i landet verksamheten ska utövas. Den länsstyrelsen ges då möjlighet att upparbeta den kompetens och de kanaler till de behöriga myndigheterna i etableringsmedlemsstaterna som krävs för en effektiv hantering av de sannolikt tämligen få ärenden som kan förväntas. Även om det finns goda skäl att anta att en del av den tillfälliga verksamhet som kommer att utövas i Sverige har anknytning till gränsområden i bl.a. Norrbotten, är det svårt att förutse i vilken utsträckning som detta blir fallet. Länsstyrelsen i Stockholms län är den länsstyrelse som har den största organisationen. Regeringen föreslår, i likhet med promemorian, att denna myndighet ska motta samtliga anmälningar om tillfällig verksamhet.

6.1.3 Straffansvar

Regeringens bedömning: Någon särskild bestämmelse om straffansvar i fråga om tillfällig bevakningsverksamhet behövs inte.

Promemorians bedömning: Promemorian behandlar inte frågan.

Remissinstanserna: *Rikspolisstyrelsen* har anfört att det bör införas ett straffansvar för den som bedriver tillfällig verksamhet utan att göra en förhandsanmälan och för den som lämnar osann uppgift i en sådan anmälan. Övriga remissinstanser har inte berört frågan.

Skälen för regeringens bedömning: Bevakningsföretag anlitas av såväl det allmänna som av enskilda för att trygga viktiga samhällsintressen och det är av stor vikt att det finns ett högt förtroende för branschen. Lagen om bevakningsföretag innehåller av detta skäl en straffbestämmelse som är tillämplig när någon bedriver bevakningsverksamhet utan auktorisation eller i vissa fall lämnar osann uppgift till länsstyrelsen (14 §).

Straffansvaret gäller oavsett hur lång varaktighet som den olovliga verksamheten i fråga har. Även tillfällig bevakningsverksamhet av det slag som här är aktuellt omfattas alltså av straffansvaret.

Det är enligt regeringens mening naturligt att straffansvaret täcker all olovlig bevakningsverksamhet. En sådan ordning är konsekvent och innebär att tillfälligt verksamma i straffrättsligt hänseende likställs med varaktigt etablerade yrkesutövare.

De särskilda bestämmelser som regeringen nu föreslår ska gälla för den som tillfälligt bedriver bevakningsverksamhet (jfr avsnitt 6.1.1) innebär att yrkesutövaren har auktorisation för verksamheten. Tillfällig bevakningsverksamhet som bedrivs med stöd av dessa bestämmelser kommer därmed att vara tillåten. Däremot kommer, som redan har nämnts, sådan verksamhet som bedrivs här i Sverige utan auktorisation även fortsättningsvis kunna föranleda straffansvar utan att en särskild reglering behövs.

Rikspolisstyrelsen har anfört att de nuvarande straffbestämmelserna bör kompletteras med ett straffansvar för den som uppsåtligen eller av oaktsamhet lämnar osann uppgift i en förhandsanmälan om bedrivande av tillfällig verksamhet. Enligt regeringens mening finns det dock inte skäl

att införa en sådan särreglering, inte minst med hänsyn till direktivets princip om likabehandling av personer från andra medlemsstater.

6.2 Etableringsfrihet

Regeringens bedömning: De bestämmelser i direktivet som rör friheten att etablera sig i en annan medlemsstat för att stadigvarande utöva ett yrke där och erkännandet av yrkeskvalifikationer kräver inte någon lagreglering.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har tillstyrkt eller inte haft några invändningar mot promemorians bedömning. *Rikspolisstyrelsen* har anfört att det av författning bör framgå att länsstyrelsen i samband med en godkännandeprovning av en väktare ska pröva den sökandes utbildning.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt gällande reglering av väktaryrket är uppgifterna fördelade mellan länsstyrelsen och polisen. Länsstyrelsen auktoriserar bevakningsföretagen och godkänner väktare m.fl. i företagen. Dess beslut kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Rikspolisstyrelsen utfärdar med stöd av ett bemyndigande i lagen om bevakningsföretag föreskrifter i anslutning till lagen och förordningen om bevakningsföretag m.m. Föreskrifterna behandlar bl.a. de krav som uppställs för auktorisation, godkännande och tillsyn.

EG-direktivet ger en person med en väktarutbildning från en medlemsstat rätt att åberopa utbildningen vid anställning i en annan medlemsstat. Om kraven på utbildning är strängare i den mottagande staten än i den stat där kvalifikationerna förvärvats, ger direktivet under vissa förutsättningar medlemsstaterna möjlighet att kräva kompensationsåtgärder, t.ex. att personen gör ett lämplighetsprov. Detta gäller bl.a. när personens utbildning väsentligt avviker från vad som krävs i den mottagande staten.

Direktivet i denna del föranleder enligt regeringens bedömning inte någon ändring i lagen om bevakningsföretag. I enlighet med vad som föreslås i promemorian bör direktivet i stället genomföras genom ändringar i Rikspolisstyrelsens föreskrifter, varvid framförallt artiklarna 11–13 i direktivet måste beaktas. Styrelsen bör enligt gällande bemyndigande i lagen och förordningen också kunna föreskriva sådana kompensationsåtgärder som anges i artikel 14 i direktivet. Även det i direktivet angivna kravet på språkkunskap bör kunna genomföras genom föreskrifter inom ramen för bemyndigandet (jfr artikel 53 och avsnitt 6.1.2).

6.3 Auktorisation av företag som har sitt säte utanför Sverige

Regeringens förslag: Frågor om auktorisation av företag vars ledning har sitt säte utanför Sverige ska prövas av Länsstyrelsen i Stockholms län.

Förslag i departementspromemorian Ds 2003:50: Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har tillstyrkt eller inte haft något att erinra mot förslaget. Enligt *Rikspolisstyrelsen* bör frågan om auktorisation prövas av länsstyrelsen i det län där företaget kommer att bedriva sin huvudsakliga verksamhet. *Länsstyrelsen i Norrbottens län* har anfört att möjligheten att förlägga prövningen av auktorisation till annan länsstyrelse än den i Stockholms län bör prövas.

Skälen för regeringens förslag: I 5 § lagen om bevakningsföretag anges att frågan om auktorisation ska prövas hos länsstyrelsen i det län där bevakningsföretagets ledning har sitt säte. Bestämmelsen lägger hinder i vägen för ett utländskt företag som vill bli auktoriserat i Sverige, eftersom det alltså inte finns någon länsstyrelse som är behörig att pröva frågan om auktorisation.

EG-fördragets bestämmelser om frihet för rörlighet av arbetskraft och tjänster gör att det inte går att upprätthålla något krav på medborgarskap eller bosättning för den som vill starta en bevakningsverksamhet eller arbeta som väktare i Sverige. Även om det inte finns något uttryckt krav på att ett bevakningsföretag ska vara etablerat i Sverige, leder den nämnda bestämmelsen till att ett utländskt bolag inte kan auktoriseras. Det är uppenbart att lagen måste ändras så att det blir möjligt för företag med säte utomlands att ansöka om auktorisation för verksamhet i Sverige. Regeringen föreslår, som en lösning på det beskrivna problemet, att det införs ett forum för ansökningar om auktorisation av företag med säte utomlands.

En möjlig modell är att länsstyrelsen i det län där företaget kommer att bedriva sin huvudsakliga verksamhet prövar ansökan om auktorisation. *Rikspolisstyrelsen* och *Länsstyrelsen i Norrbottens län* har förordat denna.

Hanteringen av frågor om auktorisation av utländska företag förutsätter ett väl utbyggt kontaktnät där de myndigheter i övriga länder som ansvarar för bevakningsföretag ingår. Enligt regeringens bedömning är det därför lämpligt att alla ansökningar från företag vars ledning har sitt säte utanför Sverige prövas vid en speciellt utpekad länsstyrelse. För en sådan lösning talar också att det, när t.ex. det utländska bevakningsföretaget avser att bedriva verksamhet på flera platser i landet, aldrig behöver uppstå tvekan om vilken länsstyrelse som är behörig. Länsstyrelsen i Stockholms län är den länsstyrelse som i dag prövar flest bevakningsföretag och har också den största organisationen. Mot denna bakgrund anser regeringen att samtliga ansökningar om auktorisation avseende företag med säte utanför Sverige bör prövas av Länsstyrelsen i Stockholms län.

Regeringens förslag: Länsstyrelsen i Stockholms län ska utöva tillsyn över auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag vars ledning har sitt säte utanför Sverige. Vissa särskilda bestämmelser införs i fråga om tillsynen över bevaknings- och utbildningsföretag som efter förhandsanmälan bedriver tillfällig verksamhet i Sverige.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Promemorians förslag omfattar inte utbildningsföretag som utövar tillfällig verksamhet och behandlar inte närmare frågan om vad som bör gälla för tillsynen över den tillfälliga verksamheten.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har tillstyrkt eller inte haft några invändningar mot promemorians förslag. Enligt *Kammarrätten i Stockholm* är dock omfattningen av tillsynsverksamheten när det gäller tillfällig verksamhet oklar. *Rikspolisstyrelsen* har anfört att tillsynen över tillfällig verksamhet bör utövas av polismyndigheten i det län där verksamheten huvudsakligen bedrivs. Styrelsen har vidare ansett att tillsynen över företag som inte har sitt säte i Sverige bör utövas av länsstyrelsen i det län där företaget huvudsakligen bedriver sin verksamhet. *Länsstyrelsen i Norrbottens län* har ansett att tillsynen över den tillfälliga verksamheten bör utövas av den. Enligt *Länsstyrelsen i Stockholms län* finns det anledning att peka ut en myndighet att vara s.k. behörig myndighet för väktaryrket.

Skälen för regeringens förslag: Enligt gällande bestämmelser ska länsstyrelsen utöva tillsyn över auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag. Vid tillsynen ska länsstyrelsen särskilt kontrollera att villkoren för auktorisation fortfarande är uppfyllda, t.ex. att företaget bedriver sin verksamhet på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt och i överensstämmelse med god sed inom branschen samt att verksamheten inte har en från allmänhetens synpunkt olämplig inriktning. Tillsynen utövas av länsstyrelsen i det län där företags ledning har sitt säte. Andra myndigheter ska på begäran lämna länsstyrelsen den hjälp som behövs för tillsynen (jfr 3 och 8 §§ lagen om bevakningsföretag). Närmare föreskrifter om tillsynen har meddelats av Rikspolisstyrelsen.

Som *Svenska Transportarbetarförbundet* har framhållit är det ett väsentligt samhällsintresse att bevakningstjänster utförs klanderfritt och står under offentlig tillsyn. Enligt direktivet ska också, som tidigare anförts, yrkesutövare som tillfälligt verkar i en annan medlemsstat omfattas av den statens regler om yrket. Utgångspunkten bör alltså vara att också tillfällig verksamhet står under det allmänna tillsyn.

Det sagda har även varit promemorians utgångspunkt. *Kammarrätten i Stockholm* har dock pekat på att omfattningen av tillsynen som föreslås i promemorian är oklar. Regeringen kan instämma i detta. De särskilda bestämmelser som nu föreslås för sådan tillfällig verksamhet innebär, till skillnad från vad som föreslås i promemorian, att de allmänna reglerna om yrket blir direkt tillämpliga för sådan verksamhet (jfr avsnitt 6.1.1). Följaktligen kommer de allmänna bestämmelserna om tillsyn att gälla även för tillfällig verksamhet enligt direktivet.

I sakens natur ligger att den tillsyn som kan utövas över tillfällig verksamhet kommer att vara begränsad i förhållande till den som kan utövas över annan auktoriserad eller godkänd verksamhet. Med hänsyn till detta finns det anledning att införa viss särreglering. I lagen om bevakningsföretag bör det t.ex. införas särskilda bestämmelser i fråga om kravet på ingivande av årliga redogörelser för verksamheten. På motsvarande sätt bör Rikspolisstyrelsen, inom ramen för gällande bemyndigande och med beaktande av de krav som följer av direktivet och övriga gemenskapsrättsliga bestämmelser, meddela de ytterligare föreskrifter om tillsynen som behövs för den tillfälliga verksamheten. Om det vid tillsynen skulle visa sig att förutsättningarna för den tillfälliga verksamheten brister, kan det bli aktuellt att förklara att personen inte längre är auktoriserad. Även straffansvar kan komma i fråga.

De förslag som regeringen har lagt fram i det föregående aktualiserar frågan om vilken myndighet som ska ansvara för tillsynen över utländska bevaknings- och utbildningsföretag som är auktoriserade.

Enligt regeringens mening framstår det som lämpligt att den myndighet som har behandlat en ansökan om auktorisation respektive en anmälan om tillfällig verksamhet även bör ansvara för tillsynen över verksamheten. När det gäller de utländska bevaknings- och utbildningsföretagen föreslås därför att Länsstyrelsen i Stockholms län ska ansvara för tillsynen.

I fråga om tillfällig verksamhet framstår det vidare som lämpligt att myndigheten som tar emot förhandsanmälan, dvs. Länsstyrelsen i Stockholms län, prövar frågor om huruvida en person inte längre ska vara auktoriserad respektive godkänd. Nuvarande reglering bör därför anpassas i enlighet härmed.

Även vid tillsynen över de utländska företagen bör länsstyrelsen ha ett nära samarbete med andra myndigheter, t.ex. polismyndigheten i det län där verksamheten huvudsakligen utövas.

Enligt direktivet ska varje medlemsstat utse en behörig myndighet med uppgiften att bl.a. utbyta information med behöriga myndigheter i andra medlemsstater. Som *Länsstyrelsen i Stockholms län* har påpekat bör detta lämpligen göras i författning. Regeringen avser att införa en förordningsbestämmelse om saken.

7 Ekonomiska konsekvenser

Regeringens förslag om tillfällig verksamhet, om auktorisation av företag som har sitt säte utanför Sverige och om tillsyn över dessa verksamheter medför att både Länsstyrelsen i Stockholms län och Rikspolisstyrelsen tilldelas nya uppgifter. De ökade kostnader som kan uppstå får dock förutsättas bli av så ringa omfattning att de ska rymmas inom befintliga anslagsramar.

Vad gäller de förslag som tar sikte på möjligheten att inför ett godkännande som väktare här åberopa en utländsk utbildning kan den nya ordningen åtminstone till en början innebära vissa kostnader för det allmänna. Rikspolisstyrelsen har sålunda att utarbeta nya föreskrifter i frågan, vilka ska tillämpas av länsstyrelsen. De ökade kostnader som kan

upptrå i detta sammanhang torde dock inte heller bli större än att de ska finansieras inom befintliga ramar.

8 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Eftersom de föreslagna lagändringarna syftar till att genomföra ett EG-direktiv som skulle ha varit genomfört senast den 20 oktober 2007, är det angeläget att de kan träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har behandlats av riksdagen. Regeringen föreslår att lagändringarna träder i kraft den 1 juni 2009.

Några övergångsbestämmelser bedöms inte nödvändiga.

9 Författningskommentar

3 b §

En enskild person som tillfälligt bedriver bevakningsverksamhet eller utbildning i Sverige har, utan hinder av 3 §, auktorisation för verksamheten, om han eller hon

- 1. har gett in en fullständig förhandsanmälan,*
- 2. uppfyller de villkor för auktorisation av tillfällig verksamhet som gäller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag, samt*
- 3. har underrättats skriftligen om att förutsättningarna enligt 1 och 2 är uppfyllda.*

Vad som nu har sagts gäller dock endast den som

1. är behörig att bedriva bevakningsverksamhet eller utbildning i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz, eller

2. under minst två år av de senaste tio åren har bedrivit sådan verksamhet i den andra staten, om yrket inte är reglerat där.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från kravet på underrättelse enligt första stycket.

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser i fråga om auktorisation för vissa bevaknings- och utbildningsföretag som bedriver tillfällig verksamhet i Sverige. Dess innebörd är att en person som tillfälligt bedriver verksamhet har auktorisation för verksamheten utan hinder av de allmänna auktorisationsbestämmelserna i 3 § och för den tid som förhandsanmälan gäller.

Paragrafen tar enbart sikte på enskilda personer som bedriver verksamhet i enskild firma eller motsvarande. För andra bevaknings- och utbildningsföretag (juridiska personer) krävs fortfarande att de beviljas auktorisation enligt de allmänna bestämmelserna, oavsett verksamhetens varaktighet.

Bestämmelserna ålägger den som har för avsikt att utöva den tillfälliga verksamheten att i förväg göra en anmälan om saken (förhandsanmälan). Av 5 § tredje stycket framgår att anmälan ska göras till Länsstyrelsen i Stockholms län. Yrkesutövaren är auktoriserad för verksamheten om han eller hon har gett in en fullständig förhandsanmälan med bilagor och

uppfyller de villkor för auktorisation av tillfällig verksamhet som meddelats med stöd av lagen, t.ex. att yrkesutövaren godkännts vid s.k. förhandskontroll. Förhandskontrollen avser att säkerställa att yrkesutövaren har tillräckliga yrkeskvalifikationer för verksamheten. Dessutom gäller att yrkesutövaren ska ha underrättats skriftligen om att förutsättningarna är uppfyllda, t.ex. via e-post.

Den som är behörig att utöva motsvarande verksamhet i en annan stat inom EES eller i Schweiz omfattas av möjligheten att utöva tillfällig verksamhet med stöd av paragrafen (*andra stycket*). Behörighetskravets innebörd är beroende av att väktaryrket är reglerat i den andra staten.

Vidare har den som under två år av de senaste tio åren bedrivit bevakningsverksamhet i den andra staten möjlighet att bedriva tillfällig verksamhet, förutsatt att yrket inte är reglerat i den andra staten.

En ytterligare förutsättning för att paragrafen ska vara tillämplig är att den verksamhet som ska utövas i Sverige är ”tillfällig”. Detta begrepp används i det bakomliggande EG-direktivet (se artikel 5.2). Vad som avses med tillfällig får avgöras från fall till fall, särskilt med beaktande av tjänstens varaktighet, frekvens, periodicitet och kontinuitet. Även andra omständigheter kan beaktas.

I *tredje stycket* har tagits in ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om undantag från kravet på underrättelse enligt första stycket. Regeringen avser att ta in bestämmelser i förordningen om bevakningsföretag av innebörd att en yrkesutövare får utöva verksamheten vid utebliven reaktion från länsstyrelsen (jfr artikel 7.4 fjärde stycket i direktivet).

Närmare bestämmelser i övrigt om tillfällig verksamhet – vad en förhandsanmälan ska innehålla, vilka handlingar som ska ges in, hur eventuell förhandskontroll ska utföras, hur ofta anmälan ska förnyas, hur olika slag av tillfällig verksamhet ska utövas m.m. – kommer att införas i förordning eller myndighetsföreskrift.

Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1 och 6.1.2.

4 a §

Den som hos ett auktoriserat bevakningsföretag tillfälligt utövar verksamhet i Sverige är, utan hinder av 4 §, godkänd för verksamheten, om han eller hon

- 1. har gett in en fullständig förhandsanmälan,*
- 2. uppfyller de villkor för godkännande av tillfällig verksamhet som gäller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag, samt*
- 3. har underrättats skriftligen om att förutsättningarna enligt 1 och 2 är uppfyllda.*

Vad som nu har sagts gäller dock endast den som

1. är behörig att utöva verksamhet motsvarande sådan som omfattas av denna lag i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz, eller

2. under minst två år av de senaste tio åren har utövat sådan verksamhet i den andra staten, om yrket inte är reglerat där.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från kravet på underrättelse enligt första stycket.

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser i fråga om godkännande av vissa personer som i Sverige utövar tillfällig verksamhet hos auktoriserade bevakningsföretag. Dess innebörd är att en person som är anställd hos ett auktoriserat bevakningsföretag och tillfälligt utövar yrkesverksamhet är godkänd för verksamheten utan hinder av de allmänna bestämmelserna om godkännande i 4 § och för den tid som förhandsanmälan gäller.

Bestämmelserna gäller i fråga om den som utövar verksamhet som motsvarar sådan verksamhet som omfattas av den svenska lagstiftningen om bevakningsföretag. I första hand torde det bli fråga om väktare som tillfälligt utövar bevakningstjänst i Sverige.

Enligt bestämmelsen ska en förhandsanmälan göras av den som har för avsikt att utöva den tillfälliga verksamheten. Inget hindrar dock att anmälan i praktiken ges in av det auktoriserade bevakningsföretaget. Av 6 § tredje stycket framgår att anmälan ska göras till Länsstyrelsen i Stockholms län.

I övrigt hänvisas till kommentaren till 3 b §.

Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1 och 6.1.2.

5 §

Frågor om auktorisation prövas av länsstyrelsen i det län där företagets ledning har sitt säte. *Om företagets ledning har sitt säte utanför Sverige, prövas frågan av Länsstyrelsen i Stockholms län.*

Länsstyrelsen ska inhämta Rikspolisstyrelsens yttrande innan auktorisation beviljas.

Verksamhet som avses i 3 b § anmäls till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Paragrafen innehåller bl.a. bestämmelser om vilken länsstyrelse som ska pröva en fråga om auktorisation av ett bevakningsföretag.

Ändringen i *första stycket* innebär att även ett utländskt företag vars ledning har sitt säte utanför Sverige kan få en ansökan om auktorisation behandlad. Som behörig myndighet att pröva en sådan ansökan anvisas Länsstyrelsen i Stockholms län.

I ett nytt *tredje stycke* har tagits in en forumregel i anslutning till den nya bestämmelsen om förhandsanmälan av tillfällig verksamhet som avses i det angivna lagrummet. Även i detta fall anvisas yrkesutövaren till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Ändringen i övrigt är språklig.

Övervägandena finns i avsnitt 6.1.2 och 6.3.

6 §

Prövning som avses i 4 § görs beträffande personalen hos ett auktoriserat bevakningsföretag av länsstyrelsen i det län där den som prövningen gäller avses huvudsakligen komma att tjänstgöra. I fråga om föreståndaren för verksamheten samt ledamöter och suppleanter i företagets styrelse görs prövningen av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.

Godkännande enligt 4 § får begränsas till viss tid, när särskilda skäl föreligger.

Verksamhet som avses i 4 a § anmäls till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Paragrafen innehåller bl.a. bestämmelser om vilken länsstyrelse som ska pröva en fråga om godkännande av personal hos ett auktoriserat bevakningsföretag.

I ett nytt *tredje stycke* har tagits in en motsvarande bestämmelse i anslutning till den nya bestämmelsen om förhandsanmälan av tillfällig verksamhet. Yrkesutövaren anvisas även i detta fall till Länsstyrelsen i Stockholms län (jfr 5 § tredje stycket).

Övervägandena finns i avsnitt 6.1.2 och 6.3.

8 §

Tillsyn över auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag utövas av länsstyrelsen i det län där företagets ledning har sitt säte *eller, om företagets ledning har sitt säte utanför Sverige, av Länsstyrelsen i Stockholms län*. Andra myndigheter ska på begäran lämna länsstyrelsen den hjälp som behövs för tillsynen.

Vid tillsynen ska länsstyrelsen särskilt kontrollera att de villkor för auktorisation som anges i 3 § *fortfarande* är uppfyllda.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillsyn över auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag. Enligt ett tillägg till *första stycket första meningen* ska Länsstyrelsen i Stockholms län utöva tillsyn över utländska sådana företag.

Ändringarna i övrigt är språkliga.

Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

9 §

Auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag ska lämna länsstyrelsen de upplysningar om verksamheten som den begär för sin tillsyn.

Företagen ska före mars månads utgång *varje år skicka* in en redogörelse för föregående års verksamhet till länsstyrelsen.

Vad som sägs i andra stycket gäller inte verksamhet som avses i 3 b §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att bevaknings- och utbildningsföretag är skyldiga att lämna länsstyrelsen viss information om verksamheten som behövs för tillsynen.

Enligt *andra stycket* ska företagen varje år lämna redogörelser för verksamheten. I ett nytt *tredje stycke* anges att denna skyldighet inte gäller för tillfällig bevakningsverksamhet.

Ändringarna i övrigt är språkliga.

Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

13 b §

I fråga om verksamhet som avses i 3 b och 4 a §§ gäller att Länsstyrelsen i Stockholms län, om den finner att någon av grunderna för återkallelse av auktorisation eller godkännande enligt 13 och 13 a §§ föreligger, får förklara att personen i fråga inte längre har auktorisation respektive är godkänd. Annars gäller bestämmelserna i 13 och 13 a §§ i tillämpliga delar för sådan verksamhet.

Paragrafen är ny. Den innehåller bestämmelser om prövning av huruvida en person inte längre ska ha auktorisation respektive vara godkänd för tillfällig verksamhet enligt 3 b och 4 a §§.

I paragrafen anges att det är Länsstyrelsen i Stockholms län som ska pröva sådana frågor, dvs. samma myndighet som har tagit emot förhandsanmälan avseende verksamheten. Med hänsyn till att det för tillfällig verksamhet inte föreligger något auktorisations- respektive godkännandebeslut som kan återkallas, får länsstyrelsen i förekommande fall i stället meddela ett beslut med en förklaring om att personen i fråga inte längre har auktorisation respektive är godkänd. En sådan förklaring kan komma i fråga t.ex. om det framkommer att yrkesutövaren inte längre är behörig att utöva motsvarande verksamhet i etableringsmedlemsstaten. Ett annat exempel är om yrkesutövaren inte följer gällande regler för verksamheten eller inte rättar sig efter ett föreläggande från tillsynsmyndigheten (jfr 12 §).

Vidare anges att i övrigt gäller bestämmelserna i 13 och 13 a §§ i tillämpliga delar för tillfällig verksamhet som nu avses. Det innebär bl.a. att länsstyrelsen även i dessa fall kan inhämta Rikspolisstyrelsens yttrande inför sitt beslut i frågan (jfr 13 § tredje stycket) och att dess beslut med förklaring om att en person inte längre har auktorisation respektive är godkänd gäller omedelbart, om inte något annat förordnas (jfr 13 § fjärde stycket respektive 13 a § fjärde stycket).

Övervägandena finns i avsnitt 6.1.2 och 6.4.

16 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela *ytterligare* föreskrifter om auktorisation och godkännande samt om villkor för de verksamheter som omfattas av denna lag.

Paragrafen har flyttats och motsvarar 2 a § i lagens hittills gällande lydelse. Den innehåller ett bemyndigande och har justerats språkligt. Någon ändring i sak är inte avsedd. Med stöd av bemyndigandet får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela ytterligare föreskrifter om bl.a. tillfällig verksamhet enligt 3 b och 4 a §§.

Utdrag ur Europaparlamentets och rådets direktiv
2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande
av yrkeskvalifikationer

Bilaga 1

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2005/36/EG

av den 7 september 2005

om erkännande av yrkeskvalifikationer

(text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 40, artikel 47.1, artikel 47.2 första och tredje meningarna samt artikel 55,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Enligt artikel 3.1 c i fördraget är ett av gemenskapens mål att avskaffa hindren för fri rörlighet för personer och tjänster mellan medlemsstaterna. För medlemsstaternas medborgare innebär detta bland annat rätten att utöva ett yrke, som egenföretagare eller som anställd, i en annan medlemsstat än den där de har skaffat sig sina yrkeskvalifikationer. I artikel 47.1 i fördraget föreskrivs dessutom att direktiv skall utfärdas som syftar till ömsesidigt erkännande av examens-, utbildnings- och andra behörighetsbevis.
- (2) Efter Europeiska rådets möte i Lissabon den 23–24 mars 2000 antog kommissionen ett meddelande om "En strategi för tjänster på den inre marknaden", som särskilt syftar till att göra det lika enkelt att fritt tillhandahålla tjänster inom gemenskapen som inom en medlemsstat. Med anledning av kommissionens meddelande "Nya europeiska arbetsmarknader, öppna och tillgängliga för alla" gav Europeiska rådet i Stockholm den 23-24 mars 2001 kommissionen i uppdrag att för Europeiska rådets möte våren 2002 lägga fram "särskilda förslag om en mera enhetlig, öppen och flexibel ordning för erkännande av kvalifikationer".

⁽¹⁾ EGT C 181 E, 30.7.2002, s. 183.

⁽²⁾ EUT C 61, 14.3.2003, s. 67.

⁽³⁾ Europaparlamentets yttrande av den 11 februari 2004 (EUT C 97 E, 22.4.2004, s. 230), rådets gemensamma ståndpunkt av den 21 december 2004 (EUT C 58 E, 8.3.2005, s. 1) och Europaparlamentets ståndpunkt av den 11 maj 2005 (ännu ej offentliggjord i EUT). Rådets beslut av den 6 juni 2005.

- (3) Den garanti som detta direktiv ger personer som har erhållit sina yrkeskvalifikationer i en medlemsstat att få tillträde till samma yrke och utöva det i en annan medlemsstat med samma rättigheter som dess medborgare utesluter inte att den som invandrat och utövar yrket bör uppfylla de icke-diskriminerande villkor som uppställs av den senare staten, under förutsättning att villkoren är objektivt motiverade och proportionerliga.

- (4) För att underlätta friheten att tillhandahålla tjänster bör särskilda regler föreskrivas för att utvidga möjligheten att utöva yrkesverksamhet under hemlandets yrkestitel. För informationssamhällets tjänster som ges på distans gäller även bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden ⁽⁴⁾.

- (5) Mot bakgrund av de olika system som inrättats för å ena sidan temporärt och tillfälligt tillhandahållande av gränsöverskridande tjänster och å andra sidan etablering bör kriterierna för att skilja mellan dessa två begrepp förtydligas, för det fall att den som tillhandahåller en tjänst flyttar till den mottagande medlemsstatens territorium.

- (6) Det är nödvändigt att garantera att tillhandahållande av tjänster säkras under noggrant iakttagande av skydd för folkhälsa och säkerhet samt konsumentskydd. Särskilda bestämmelser bör därför införas för reglerade yrken som har konsekvenser för folkhälsa eller säkerhet, och som tillfälligt eller temporärt tillhandahåller gränsöverskridande tjänster.

- (7) De mottagande medlemsstaterna får vid behov och i enlighet med gemenskapslagstiftningen föreskriva krav på underrättelse. Dessa krav bör inte leda till en oproportionerlig börda för tjänsteleverantörer och hindra utövandet av friheten att tillhandahålla tjänster eller göra det mindre attraktivt. Behovet av sådana krav bör ses över regelbundet mot bakgrund av de framsteg som görs med att upprätta en gemenskapsram för administrativt samarbete mellan medlemsstaterna.

⁽⁴⁾ EGT L 178, 17.7.2000, s. 1.

- (8) Tjänsteleverantören bör omfattas av de disciplinåtgärder som tillämpas i den mottagande medlemsstaten och som har direkt och specifik koppling till yrkeskvalifikationerna, t.ex. definition av yrket, den verksamhet som ett yrke omfattar eller som är reserverad för detta yrke, användningen av titlar och allvarlig försummelse i yrkesutövningen som har ett direkt och specifikt samband med konsumentskydd och konsumentssäkerhet.
- (9) Medan man för etableringsfriheten bibehåller gällande principer och garantier som ligger till grund för de olika systemen för erkännande bör emellertid reglerna i dessa förbättras mot bakgrund av de erfarenheter som gjorts. Dessutom har berörda direktiv ändrats vid flera tillfällen och bestämmelserna i dem bör omarbetas och förenklas genom att de tillämpliga principerna görs mer enhetliga. Följaktligen måste följande rättsakter ersättas och samlas i en enda text: rådets direktiv 89/48/EEG⁽¹⁾ och 92/51/EEG⁽²⁾ samt Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/42/EG⁽³⁾ om införande av en ordning för erkännande av kvalifikationer och rådets direktiv 77/452/EEG⁽⁴⁾, 77/453/EEG⁽⁵⁾, 78/686/EEG⁽⁶⁾, 78/687/EEG⁽⁷⁾, 78/1026/EEG⁽⁸⁾, 78/1027/EEG⁽⁹⁾, 80/154/EEG⁽¹⁰⁾, 80/155/EEG⁽¹¹⁾, 85/384/EEG⁽¹²⁾, 85/432/EEG⁽¹³⁾, 85/433/EEG⁽¹⁴⁾ och 93/16/EEG⁽¹⁵⁾ om yrkena sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, veterinär, barnmorska, arkitekt, farmaceut och läkare.
- (10) Detta direktiv hindrar inte medlemsstaterna från att, i enlighet med den egna lagstiftningen, erkänna yrkeskvalifikationer som medborgare från tredjeland har erhållit utanför Europeiska unionens territorium. Varje
- (11) För de yrken som omfattas av den generella ordningen för erkännande av kvalifikationer, nedan kallad "den generella ordningen", bör medlemsstaterna behålla rätten att fastställa en lägsta kvalifikationsnivå i syfte att garantera kvaliteten på de tjänster som tillhandahålls inom deras respektive territorium. Enligt artiklarna 10, 39 och 43 i fördraget bör de dock inte ålägga en medborgare från en medlemsstat att skaffa sig kvalifikationer som de vanligen fastställer genom att endast hänvisa till de examensbevis som utfärdas inom deras eget utbildningssystem, när den berörda personen redan har skaffat sig alla eller en del av dessa kvalifikationer i en annan medlemsstat. Det bör följaktligen föreskrivas att varje mottagande medlemsstat i vilken ett yrke är reglerat är skyldig att ta hänsyn till de kvalifikationer som har förvärvats i en annan medlemsstat och att bedöma om dessa motsvarar de kvalifikationer den kräver. Detta allmänna system för erkännande hindrar emellertid inte att en medlemsstat ålägger en person som där utövar ett yrke särskilda krav på grund av att landet tillämpar yrkesbestämmelser som motiveras av allmänintresset. Sådana bestämmelser kan bland annat avse yrkets organisering, yrkesnormer, inklusive yrkesetiska regler, tillsyn och ansvar. Syftet med detta direktiv är inte att inkräkta på medlemsstaternas berättigade intresse att hindra att vissa medborgare försöker kringgå den nationella lagstiftning som gäller för olika yrken.
- (12) Detta direktiv avser medlemsstaters erkännande av yrkeskvalifikationer som förvärvats i andra medlemsstater. Direktivet omfattar dock inte medlemsstaters erkännande av beslut om erkännande i enlighet med detta direktiv som tagits av andra medlemsstater. En person vars yrkeskvalifikationer erkänts i enlighet med detta direktiv kan följaktligen inte utnyttja detta erkännande för att i sitt ursprungsland åtnjuta andra rättigheter än de som följer av de yrkeskvalifikationer som erhållits i denna medlemsstat, såvida personen i fråga inte kan styrka att han/hon har förvärvat ytterligare yrkeskvalifikationer i den mottagande medlemsstaten.
- (13) För att fastställa systemet för erkännande inom den generella ordningen är det nödvändigt att indela de olika nationella utbildnings- och yrkesutbildningssystemen i olika nivåer. Dessa nivåer, som enbart upprättas för att den generella ordningen skall fungera, påverkar inte alla de nationella strukturerna för utbildning och yrkesutbildning eller medlemsstaternas befogenheter på detta område.
- (1) EGT L 19, 24.1.1989, s. 16. Direktivet ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/19/EG (EGT L 206, 31.7.2001, s. 1).
- (2) EGT L 209, 24.7.1992, s. 25. Direktivet senast ändrat genom kommissionens beslut 2004/108/EG (EUT L 32, 5.2.2004, s. 15).
- (3) EGT L 201, 31.7.1999, s. 77.
- (4) EGT L 176, 15.7.1977, s. 1. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.
- (5) EGT L 176, 15.7.1977, s. 8. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2001/19/EG.
- (6) EGT L 233, 24.8.1978, s. 1. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.
- (7) EGT L 233, 24.8.1978, s. 10. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.
- (8) EGT L 362, 23.12.1978, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2001/19/EG.
- (9) EGT L 362, 23.12.1978, s. 7. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2001/19/EG.
- (10) EGT L 33, 11.2.1980, s. 1. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.
- (11) EGT L 33, 11.2.1980, s. 8. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2001/19/EG.
- (12) EGT L 223, 21.8.1985, s. 15. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.
- (13) EGT L 253, 24.9.1985, s. 34. Direktivet ändrat genom direktiv 2001/19/EG.
- (14) EGT L 253, 24.9.1985, s. 37. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.
- (15) EGT L 165, 7.7.1993, s. 1. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

- (14) Den ordning för erkännande som upprättas genom direktiven 89/48/EEG och 92/51/EEG ändras inte. Den som innehar ett examensbevis för postgymnasial yrkesutbildning på minst ett år bör således ges tillträde till ett reglerat yrke i en medlemsstat där tillträdet är betingat av att sökanden innehar ett examensbevis för fyraårig universitets- eller högskoleutbildning, oavsett nivån på det examensbevis som krävs i den mottagande medlemsstaten. Omvänt gäller att om tillträdet till ett reglerat yrke är beroende av avslutad universitets- eller högskoleutbildning på mer än fyra år bör detta tillträde beviljas enbart för den som innehar ett examensbevis för universitets- eller högskoleutbildning på minst tre år.
- (15) I avsaknad av harmonisering av minimikraven i fråga om utbildning för tillträde till de yrken som regleras genom den generella ordningen bör de mottagande medlemsstaterna kunna införa en kompensationsåtgärd. Denna åtgärd bör vara proportionerlig och särskilt ta hänsyn till sökandens yrkeserfarenhet. Erfarenheten visar att ett krav på lämplighetsprov eller anpassningsperiod, varvid invandraren själv får välja, ger tillräckliga garantier i fråga om sökandens kvalifikationsnivå, vilket innebär att varje undantag från denna rätt i varje enskilt fall bör vara motiverat av tvingande hänsyn till allmänintresset.
- (16) För att gynna den fria rörligheten för yrkesutövare och samtidigt säkerställa tillräcklig kvalifikationsnivå bör yrkessammanslutningar och yrkesorganisationer eller medlemsstater ha möjlighet att föreslå gemensamma europeiska plattformar. Det finns anledning att, på vissa villkor och med beaktande av medlemsstaternas behörighet, besluta vilka kvalifikationer som erfordras för utövande av ett yrke på deras respektive territorium och innehållet i och organisationen av utbildnings- och yrkesutbildningssystem samt med beaktande av gemenskapsrätten, i synnerhet gemenskapens konkurrensrätt, ta hänsyn till sådana initiativ i detta direktiv och härvid främja att erkännanden under den generella ordningen sker med mer automatik. De yrkessammanslutningar som kan lägga fram gemensamma plattformar bör vara representativa på nationell och europeisk nivå. En gemensam plattform är en samling kriterier som gör det möjligt att kompensera för största möjliga antal av de väsentliga skillnader som har konstaterats i utbildningskraven i minst två tredjedelar av medlemsstaterna inklusive samtliga medlemsstater som reglerar yrket. Kriterierna kan till exempel omfatta krav på kompletterande utbildning, en handledad anpassningsperiod, lämplighetsprov eller viss föreskriven lägsta nivå av praktik i yrket, eller kombinationer av dessa.
- (17) För att beakta alla situationer för vilka det fortfarande inte finns någon bestämmelse om erkännande av yrkeskvalifikationer, bör den generella ordningen utsträckas till att omfatta de fall som inte täcks av något särskilt system, både när yrket inte omfattas av något av dessa system och när sökanden, trots att yrket omfattas av ett särskilt system, av särskilda och exceptionella skäl inte uppfyller kraven för att omfattas av detta.
- (18) Reglerna för att bevilja tillträde till ett antal industri-, handels- och hantverksverksamheter bör förenklas i de medlemsstater där dessa yrken är reglerade när verksamheten i fråga har utövats i en annan medlemsstat under en skälig tidsperiod som inte ligger alltför långt tillbaka i tiden. Samtidigt bibehålls för dessa verksamheter ett system med automatiskt erkännande grundat på yrkeserfarenhet.
- (19) Den fria rörligheten och det ömsesidiga erkännandet av bevis på formella kvalifikationer som läkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, veterinär, barnmorska, farmaceut och arkitekt bör bygga på den grundläggande principen om automatiskt erkännande av bevis på formella kvalifikationer på grundval av en samordning av minimikraven för utbildningarna. För att få arbeta i medlemsländerna som läkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, veterinär, barnmorska och farmaceut bör det dessutom krävas bevis på vissa formella kvalifikationer som garanterar att den berörda personen har fullgjort en utbildning som uppfyller de fastställda minimikraven. Detta system bör kompletteras med en rad förvärvade rättigheter som de behöriga yrkesutövarna åtnjuter på vissa villkor.
- (20) För att beakta de särdrag som kännetecknar läkarnas och tandläkarnas utbildningssystem och gemenskapens regelverk för ömsesidigt erkännande på detta område är det för alla specialistkompetenser som är erkända vid detta direktivs ikraftträdande motiverat att bibehålla principen om automatiskt erkännande av de specialistkompetenser för läkare och tandläkare som är gemensamma för minst två medlemsstater. För att förenkla systemet bör dock principen om automatiskt erkännande, efter detta direktivs ikraftträdande, begränsas till de nya specialistkompetenser för läkare som är gemensamma för åtminstone två femtedelar av medlemsstaterna. Vidare inverkar detta direktiv inte på medlemsstaternas möjlighet att sinsemellan komma överens om ett automatiskt erkännande, enligt sina egna bestämmelser, för vissa specialistkompetenser för läkare och tandläkare som är gemensamma för dem och som inte omfattas av något automatiskt erkännande enligt detta direktiv.
- (21) Automatiskt erkännande av bevis på formella kvalifikationer som läkare med grundutbildning bör inte inverka på medlemsstaternas behörighet att avgöra huruvida detta bevis på formella kvalifikationer ger rätt till yrkesutövning eller inte.

- (22) Alla medlemsstaterna bör behandla tandläkaryrket som ett särskilt yrke skilt från läkaryrket, oavsett eventuell specialisering i odonto-stomatologi. Medlemsstaterna bör se till att utbildningen av tandläkare ger de färdigheter som krävs för att utöva alla former av verksamhet som innebär förebyggande, diagnos och behandling av anomalier och sjukdomar i tänder, mun, käkar och omkringliggande vävnader. Tandläkaryrket bör utövas av personer som innehar det bevis på formella kvalifikationer som tandläkare som anges i detta direktiv.
- (23) Det har inte framstått som önskvärt att föreskriva en utbildningsväg för barnmorskor som är enhetlig för alla medlemsstaterna. De bör tvärtom ges största möjliga frihet att organisera sin egen utbildning.
- (24) För enkelhetens skull bör beteckningen "farmaceut" användas för att därmed avgränsa tillämpningsområdet för bestämmelserna om automatiskt erkännande av bevis på formella kvalifikationer, utan att det påverkar de specifika nationella bestämmelser som reglerar dessa verksamheter.
- (25) Personer som innehar bevis på formella kvalifikationer i farmaci är specialister på läkemedelsprodukter och bör i princip ha rätt till ett minimum av verksamhet på detta område i alla medlemsstater. Att ett sådant minsta verksamhetsområde fastställs i detta direktiv bör varken innebära någon begränsning av de former av verksamhet som farmaceuter har tillgång till i medlemsstaterna, bland annat när det gäller biomedicinska analyser, eller att dessa yrkesutövare beviljas monopol, eftersom detta fortfarande tillhör medlemsstaternas behörighetsområde. Bestämmelserna i detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas möjlighet att kräva ytterligare utbildning som villkor för tillträde till de former av verksamhet som inte ingår i det minsta samordnade verksamhetsområdet. En mottagande medlemsstat bör därför kunna kräva att de medborgare som innehar något av de bevis på formella kvalifikationer som enligt detta direktiv erkänns automatiskt uppfyller dessa villkor.
- (26) Detta direktiv avser inte samordning av samtliga villkor för att få tillträde till och utöva farmaceutisk verksamhet. Särskilt bör den geografiska fördelningen av apotek och frågan om monopol på utlämning av läkemedel förbli medlemsstaternas ensak. Detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas lagar och andra författningar som förbjuder eller uppställer vissa villkor för företagens utövande av viss farmaceutisk verksamhet.
- (27) Arkitektur, byggnaders kvalitet, det sätt på vilket dessa smälter in i omgivningen, respekt för naturliga landskap och stadsmiljön samt det kollektiva och individuella kulturarvet är angelägenheter av allmänt intresse. Därför bör det ömsesidiga erkännandet av kvalifikationer grundas på kvalitativa och kvantitativa kriterier, som garanterar att innehavarna av erkända bevis på formella kvalifikationer kan förstå och ge praktiska uttryck åt enskilda personers, samhällsgruppers och myndigheters behov i fråga om fysisk planering, utformning, projektering och uppförande av byggnader, bevarande och tillvaratagande av det arkitektoniska arvet och bevarande av jämvikt i naturen.
- (28) De nationella bestämmelserna på arkitekturområdet och om tillträde till och utövande av yrkesverksamhet som arkitekt har mycket varierad räckvidd. I de flesta medlemsstater utövas verksamheten på arkitekturområdet rättsligt eller i praktiken av personer som har titeln arkitekt, antingen enbart eller tillsammans med en annan titel. Dessa personer har inte monopol på att utöva denna verksamhet, utom när det föreskrivs i lag. Denna verksamhet eller en del av den kan också utövas av andra yrkeskategorier, särskilt av ingenjörer som fått särskild utbildning i byggande eller byggnadskonst. För enkelhetens skull bör begreppet "arkitekt" användas för att därmed avgränsa tillämpningsområdet för bestämmelserna om automatiskt erkännande av kvalifikationer på arkitekturområdet, utan att det påverkar de specifika nationella bestämmelser som reglerar dessa verksamheter.
- (29) Om en nationell och europeisk yrkesorganisation eller yrkessammanslutning för ett reglerat yrke inkommer med en rimlig begäran om särskilda bestämmelser om erkännande av kvalifikationer på grundval av en samordning av minimikraven för utbildningarna, bör kommissionen avgöra om det är lämpligt att lägga fram ett förslag om ändring av detta direktiv.
- (30) För att säkerställa att ordningen för erkännande av yrkeskvalifikationer blir effektiv bör enhetliga formföreskrifter och handlägningsregler fastställas för genomförandet samt vissa närmare bestämmelser för utövandet av yrket.
- (31) Eftersom genomförandet av detta direktiv och uppfyllandet av de skyldigheter det medför underlättas av att medlemsstaterna samarbetar sinsemellan och med kommissionen, bör närmare bestämmelser fastställas för ett sådant samarbete.

- (32) Genom att på europeisk nivå införa yrkeskort utfärdade av yrkessammanslutningar eller yrkesorganisationer kan man underlätta yrkesutövarnas rörlighet, särskilt genom att öka takten i utbytet av information mellan den mottagande medlemsstaten och ursprungsmedlemsstaten. Med hjälp av detta yrkeskort bör man kunna följa karriären för en yrkesutövare som etablerar sig i olika medlemsstater. Sådana yrkeskort skulle kunna innehålla uppgifter om yrkesutövarens yrkeskvalifikationer (studier vid universitet eller andra läroanstalter, examensbevis, yrkeserfarenhet), dennes lagenliga etablering, påföljder som denne har ådragit sig i samband med yrkesutövandet samt uppgifter om behörig myndighet. Uppgifterna bör vara helt förenliga med bestämmelserna om uppgiftsskydd.
- (33) Upprättandet av ett nätverk av kontaktpunkter med uppgift att lämna information och bistånd till medlemsstaternas medborgare kommer att göra det möjligt att säkerställa att systemet med erkännande är klart och tydligt. Dessa kontaktpunkter skall ge varje medborgare som så begär och kommissionen all information och alla adresser som behövs för erkännandeförandet. Att varje medlemsstat utser en enda kontaktpunkt inom detta nätverk påverkar inte organisationen av befogenheter på nationell nivå. I synnerhet utgör det inget hinder för att på nationell nivå utse flera kontor, eftersom den kontaktpunkt som utses inom nämnda nätverk ansvarar för att samordna med övriga kontor och för att vid behov informera medborgaren om närmare uppgifter om det relevanta behöriga kontoret.
- (34) Administrationen av de olika system för erkännande som har införts genom sektorsdirektiven och den generella ordningen har visat sig vara tung och komplicerad. Administrationen och uppdateringen av detta direktiv för att beakta vetenskapliga och tekniska framsteg bör därför förenklas, särskilt när minimikraven för utbildningarna samordnas för att uppnå automatiskt erkännande av kvalifikationerna. En enda kommitté för erkännande av yrkeskvalifikationer bör inrättas för detta ändamål och det bör finnas garantier för lämplig medverkan av yrkesorganisationerna, även på EU-nivå.
- (35) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta direktiv bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter⁽¹⁾.
- (36) Genom att medlemsstaterna utarbetar en periodisk rapport med statistiska uppgifter om genomförandet av detta direktiv, blir det möjligt att bedöma effekten av ordningen för erkännande av yrkeskvalifikationer.
- (37) Det bör finnas ett lämpligt förfarande för att anta tillfälliga åtgärder, om tillämpningen av en bestämmelse i detta direktiv skulle innebära större svårigheter i en medlemsstat.
- (38) Bestämmelserna i detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas rätt att själva utforma sina nationella system för social trygghet och att bestämma vilken verksamhet som måste utövas inom ramen för detta system.
- (39) Livslångt lärande har blivit särskilt viktigt för ett stort antal yrken i och med de snabba tekniska och vetenskapliga framstegen. I detta sammanhang ankommer det på medlemsstaterna att se till att yrkesutövarna genom lämplig fortbildning håller sig underrättade om de tekniska och vetenskapliga framstegen.
- (40) Eftersom målen för detta direktiv, nämligen att rationalisera, förenkla och förbättra reglerna om erkännande av yrkeskvalifikationer, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför bättre uppnås på gemenskapsnivå, får gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (41) Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av artikel 39.4 och artikel 45 i fördraget, som bland annat rör notarius publicus.
- (42) I fråga om etableringsrätt och tillhandahållande av tjänster åsidosätter detta direktiv inte andra särskilda rättsliga bestämmelser för erkännandet av yrkeskvalifikationer, till exempel gällande bestämmelser för transportområdet, försäkringsförmedlare och lagstadgade revisorer. Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av rådets direktiv 77/249/EEG av den 22 mars 1977 om underlättande för advokater att effektivt begagna sig av friheten att tillhandahålla tjänster⁽²⁾ eller Europaparlamentets och rådets direktiv 98/5/EG av den 16 februari 1998 om underlättande av stadigvarande utövande av advokatycket i en annan medlemsstat än den i vilken auktorisationen erhöles⁽³⁾. Erkännande av juristers yrkeskvalifikationer i syfte att omedelbart utöva yrket under yrkestiteln i den mottagande medlemsstaten omfattas av det här direktivet.

(1) EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

(2) EUT L 78, 26.3.1977, s. 17. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.

(3) EUT L 77, 14.3.1998, s. 36. Direktivet ändrat genom 2003 års anslutningsakt.

(43) I den mån de är reglerade omfattar detta direktiv även fria yrken, som enligt detta direktiv utövas av var och en som på grund av särskilda yrkeskvalifikationer personligen, under eget ansvar och yrkesmässigt självständigt utför intellektuella tjänster i allmänhetens och uppdragsgivarens intresse. Yrkesutövningen är i medlemsstaterna vanligen, i överensstämmelse med fördraget, underkastad särskilda rättsliga förpliktelser i enlighet med den nationella lagstiftningen och de bestämmelser som inom lagstiftningens ramar fastställs under självständiga former av respektive representativ yrkesorganisation; genom dessa bestämmelser säkerställs och vidareutvecklas professionaliteten och kvaliteten och förtroendeförhållandet mellan den som utför tjänsten och uppdragsgivaren.

(44) Detta direktiv påverkar inte de åtgärder som är nödvändiga för att garantera hög hälso- och konsumentskyddsnivå.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

I detta direktiv fastställs de regler enligt vilka en medlemsstat som kräver bestämda yrkeskvalifikationer för tillträde till eller utövande av ett reglerat yrke inom sitt territorium (nedan kallad "mottagande medlemsstat") för tillträde till och utövandet av detta yrke skall erkänna sådana yrkeskvalifikationer som förvärvats i en eller flera andra medlemsstater (nedan kallad "ursprungsmedlemsstat") och som ger innehavaren av dessa kvalifikationer rätt att där utöva yrket.

Artikel 2

Räckvidd

1. Detta direktiv skall gälla för alla de medborgare i en medlemsstat, inbegripet fria yrkesutövare, som vill utöva ett reglerat yrke, antingen som egen företagare eller anställd, i en annan medlemsstat än den där de har förvärvat sina yrkeskvalifikationer.

2. Varje medlemsstat kan inom sitt territorium, enligt sin egen lagstiftning, tillåta medborgare från medlemsstaterna med yrkeskvalifikationer som inte erhållits i en medlemsstat att utöva ett reglerat yrke enligt artikel 3.1 a. För de yrken som omfattas av avdelning III kapitel III skall detta första erkän-

nande ske i överensstämmelse med de minimikrav på utbildning som anges i det kapitlet.

3. Om det för ett visst reglerat yrke finns andra särskilda regler för erkännande av yrkeskvalifikationer finns i ett separat instrument i gemenskapslagstiftningen, skall motsvarande bestämmelser i det här direktivet inte gälla.

Artikel 3

Definitioner

1. I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

a) *reglerat yrke*: en eller flera former av yrkesverksamhet där det genom lagar och andra författningar direkt eller indirekt krävs bestämda yrkeskvalifikationer för tillträde till eller utövande av verksamheten eller någon form av denna; i synnerhet skall användandet av en yrkestitel som genom bestämmelser i lagar och andra författningar enbart får användas av den som innehar en viss yrkeskvalifikation utgöra en form av utövande. När första meningen inte är tillämplig, skall ett sådant yrke som avses i punkt 2 betraktas som ett reglerat yrke.

b) *yrkeskvalifikationer*: kvalifikationer som intygas i ett bevis på formella kvalifikationer, ett kompetensbevis enligt artikel 11 a i och/eller yrkeserfarenhet.

c) *bevis på formella kvalifikationer*: examens-, utbildnings- eller annat behörighetsbevis för en yrkesutbildning som huvudsakligen ägt rum i gemenskapen, utfärdad av en myndighet i en medlemsstat vilken utsetts i enlighet med denna stats lagar och andra författningar. När första meningen inte är tillämplig, skall ett sådant bevis på formella kvalifikationer som avses i punkt 3 betraktas som bevis på formella kvalifikationer.

d) *behörig myndighet*: varje myndighet eller organ som medlemsstaterna bemyndigat att utfärda eller ta emot utbildningsbevis och andra handlingar eller upplysningar, samt att ta emot ansökningar och fatta de beslut som avses i detta direktiv.

e) *reglerad utbildning*: all utbildning som särskilt utformats för ett visst yrke och som omfattar en eller flera kurser som vid behov kompletteras genom yrkesutbildning, provtjänstgöring eller yrkesutövning.

Utformningen av och nivån på yrkesutbildningen, provtjänstgöringen eller yrkesutövningen skall fastställas i den berörda medlemsstatens lagar och andra författningar, eller övervakas eller godkännas av den för ändamålet utsedda myndigheten.

f) *yrkeserfarenhet*: det faktiska och lagliga utövandet av ifrågakavande yrke i en medlemsstat.

g) *anpassningsperiod*: utövande av ett reglerat yrke i den mottagande medlemsstaten under en behörig yrkesutövares ansvar, eventuellt åtföljt av kompletterande utbildning. Denna praktik skall bedömas. De detaljerade bestämmelserna för anpassningsperioden och dess utvärdering samt status för en migrerande praktikant skall fastställas av den behöriga myndigheten i den mottagande medlemsstaten.

Den status som personen får i den mottagande medlemsstaten, särskilt när det gäller rätt till vistelse samt skyldigheter, sociala rättigheter och förmåner, ersättningar och arvoden, skall fastställas av de behöriga myndigheterna i nämnda medlemsstat i enlighet med tillämplig gemenskapslagstiftning.

h) *lämplighetsprov*: ett prov som endast gäller sökandens yrkeskunnighet och som utarbetas av de behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten i syfte att bedöma sökandens förmåga att utöva ett reglerat yrke i denna medlemsstat. För att bevilja genomförande av detta prov skall de behöriga myndigheterna upprätta en förteckning över de ämnen som, utifrån en jämförelse mellan den utbildning som krävs i medlemsstaten och den som sökanden har genomgått, inte omfattas av de examens- eller andra behörighetsbevis som sökanden har.

Lämplighetsprovet skall utformas med beaktande av att sökanden är en behörig yrkesutövare i ursprungsmedlemsstaten eller den medlemsstat han kommer ifrån. Det skall omfatta ämnen valda ur förteckningen och i vilka kunskap är väsentlig för att kunna utöva yrket i den mottagande medlemsstaten. Provet får också omfatta kännedom om de yrkesregler som gäller för ifrågakavande verksamhet i den mottagande medlemsstaten.

De närmare bestämmelserna för lämplighetsprovet och status i den mottagande medlemsstaten för den som vill förbereda sig för provet skall fastställas av de behöriga myndigheterna i denna medlemsstat.

i) *företagsledare*: varje person som har varit verksam i ett företag inom ifrågakavande yrkesgren

i) som företagsledare eller chef för en filial, eller

ii) som ställföreträdare för ägaren till ett företag eller till en företagsledare, om befattningen innebär att han/hon har ett ansvar motsvarande ägarens eller företagsledarens, eller

iii) i arbetsledande funktion med arbetsuppgifter av affärs- mässig och/eller teknisk art och med ansvar för en eller flera avdelningar inom företaget.

2. Ett yrke som utövas av medlemmarna i en sådan sammanslutning eller organisation som anges i bilaga I skall betraktas som ett reglerat yrke.

De sammanslutningar eller organisationer som avses i första stycket har särskilt till uppgift att främja och upprätthålla hög standard inom det berörda yrkesområdet. För detta syfte är de föremål för erkännande i en medlemsstat i en speciell form och tilldelar sina medlemmar bevis på formella kvalifikationer, ser till att medlemmarna iakttar de regler för yrkesmässigt uppförande som de föreskriver och ger dem rätten att använda en titel eller en bokstavsförkortning eller att erhålla en ställning som motsvarar detta bevis på formella kvalifikationer.

När en medlemsstat erkänner en sådan sammanslutning eller organisation som avses i första stycket, skall den underrätta kommissionen som skall offentliggöra informationen i *Europeiska unionens officiella tidning*.

3. Som bevis på formella kvalifikationer skall också betraktas varje bevis på formella kvalifikationer som utfärdats i tredje land, om innehavaren har tre års yrkeserfarenhet inom det berörda yrket på den medlemsstats territorium där beviset på formella kvalifikationer erkändes i enlighet med artikel 2.2 och detta har intygats av den medlemsstaten.

Artikel 4

Verkan av erkännandet

1. Den mottagande medlemsstatens erkännande av yrkeskvalifikationerna skall ge förmånstagaren möjlighet att på samma villkor som medborgarna i denna medlemsstat utöva det yrke som personen i fråga är behörig för i ursprungsmedlemsstaten.

2. I detta direktiv skall det yrke som sökanden önskar utöva i den mottagande medlemsstaten vara detsamma som sökanden är behörig för i ursprungsmedlemsstaten, om det rör sig om jämförbara verksamheter.

AVDELNING II

FRIHET ATT TILLHANDAHÅLLA TJÄNSTER

Artikel 5

Principen om friheten att tillhandahålla tjänster

1. Utan att det påverkar särskilda bestämmelser i gemenskapslagstiftningen eller tillämpningen av artiklarna 6 och 7 i detta direktiv får inte medlemsstaterna av skäl som rör yrkeskvalifikationerna inskränka friheten att tillhandahålla tjänster i en annan medlemsstat

a) om tjänsteleverantören är lagligen etablerad i en medlemsstat för att där utöva samma yrke (nedan kallad "etableringsmedlemsstaten") och

b) om tjänsteleverantören förflyttar sig och om han/hon har utövat yrket under minst två år i etableringsmedlemsstaten under de tio år som föregår tillhandahållandet av tjänsten, om yrket inte är reglerat i den medlemsstaten. Kravet på två års yrkespraktik skall inte tillämpas om yrket eller utbildningen för yrket är reglerad.

2. Bestämmelserna i denna avdelning skall tillämpas enbart om tjänsteleverantören flyttar till den mottagande medlemsstatens territorium för att temporärt och tillfälligt utöva ett yrke enligt punkt 1.

Huruvida tillhandahållandet av tjänsten är temporärt och tillfälligt skall bedömas från fall till fall, i synnerhet på grundval av tjänstens varaktighet, frekvens, periodicitet och kontinuitet.

3. En tjänsteleverantör som förflyttar sig skall omfattas av de yrkesregler av yrkesmässig, yrkesrättslig eller administrativ art som har direkt samband med yrkeskvalifikationerna, till exempel yrkesdefinitionen, användningen av titlar och allvarlig försummelse i yrkesutövningen som har direkt och specifikt samband med konsumentskydd och konsumentssäkerhet samt de disciplinära bestämmelser som tillämpas i den mottagande medlemsstaten på personer som utövar samma yrke i den medlemsstaten.

Artikel 6

Undantag

I enlighet med artikel 5.1 skall den mottagande medlemsstaten medge tjänsteleverantörer som är etablerade i en annan medlemsstat undantag från de krav som ställs på yrkesutövare som är etablerade inom den mottagande medlemsstatens territorium i fråga om

a) tillstånd från, registrering eller medlemskap i en yrkesorganisation eller motsvarande organ; för att underlätta tillämpningen av disciplinära bestämmelser som gäller på territoriet, enligt artikel 5.3 i detta direktiv, får medlemsstaterna föreskriva antingen automatisk tillfällig registrering eller proformamedlemskap i en sådan yrkesorganisation eller motsvarande organ, på villkor att detta inte försenar eller på något sätt försvårar tillhandahållandet av tjänster och inte medför extrautgifter för tjänsteleverantören. En kopia av den underrättelse som avses i artikel 7.1 och i förekommande fall av en förnyad underrättelse, åtföljd, när det gäller yrken som har sådana konsekvenser för folkhälsa och säkerhet som avses i artikel 7.4 eller som omfattas av automatiskt erkännande i enlighet med avdelning III kapitel III, av en kopia av de handlingar som avses i artikel 7.2, skall skickas

från den behöriga myndigheten till den relevanta yrkesorganisationen eller motsvarande organ, och detta skall betraktas som en automatisk tillfällig registrering eller ett proformamedlemskap,

b) anslutning till socialförsäkringssystemet, i syfte att med en försäkringsgivare göra avräkningar för tjänster som tillhandahållits personer som är försäkrade genom ett socialförsäkringssystem.

Tjänsteleverantören skall emellertid på förhand eller, i brådskande fall, efteråt lämna upplysningar till det organ som avses i b om de tjänster som tillhandahålls.

Artikel 7

Förhandsunderrättelse om tjänsteleverantören förflyttar sig

1. Medlemsstaterna får kräva att en tjänsteleverantör som för första gången förflyttar sig från en medlemsstat till en annan för att tillhandahålla tjänster på förhand skriftligen skall underrätta den behöriga myndigheten i den mottagande medlemsstaten, inklusive uppgifter om eventuellt försäkringsskydd eller annat personligt eller kollektivt skydd rörande yrkesansvar. En sådan underrättelse skall förnyas en gång om året om tjänsteleverantören har för avsikt att tillhandahålla temporära eller tillfälliga tjänster i den medlemsstaten under det året. Tjänsteleverantören får lämna underrättelsen på valfritt sätt.

2. Vid det första tillhandahållandet av tjänster eller om de faktiska omständigheter som avses i handlingarna ändrats, får medlemsstaterna kräva att underrättelsen åtföljs av följande handlingar:

a) Bevis på tjänsteleverantörens nationalitet.

b) Intyg som visar att innehavaren är lagligt etablerad i en medlemsstat för att där bedriva verksamheten i fråga och att det när intyget utfärdas inte finns något förbud, ens tillfälligt, för innehavaren att utöva sitt yrke.

c) Bevis på yrkeskvalifikationer.

d) För de fall som avses i artikel 5.1 b bevis i någon form på att tjänsteleverantören har bedrivit verksamheten i fråga under minst två av de föregående tio åren.

e) För yrkesutövare i säkerhetsbranschen: intyg om att vederbörande inte har dömts för något brott, om medlemsstaterna kräver ett sådant intyg av sina egna medborgare.

3. Tjänsten skall tillhandahållas under den yrkestitel som används i etableringsmedlemsstaten, om det i denna medlemsstat finns en sådan reglerad titel för yrkesverksamheten i fråga. Denna titel skall anges på (ett av) etableringsmedlemsstatens officiella språk på ett sätt som gör att varje förväxling med yrkestiteln i den mottagande medlemsstaten undviks. I de fall då en sådan yrkestitel inte finns i etableringsmedlemsstaten, skall leverantören ange sitt bevis på formella kvalifikationer på denna medlemsstats officiella språk eller ett av dem. Undantagsvis skall, i de fall som avses i avdelning III kapitel III, tjänsten tillhandahållas under den yrkestitel som används i den mottagande medlemsstaten.

4. Vid första tillhandahållandet av tjänster, när det gäller de reglerade yrken som har konsekvenser för folkhälsa eller säkerhet och som inte automatiskt erkänns enligt avdelning III kapitel III, kan den behöriga myndigheten i den mottagande medlemsstaten kontrollera tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer innan tjänsterna tillhandahålls för första gången. En sådan förhandskontroll skall vara möjlig endast om ändamålet med kontrollen är att undvika allvarlig skada för tjänstemottagarens hälsa eller säkerhet på grund av tjänsteleverantörens bristande yrkeskvalifikationer och om detta inte går utöver vad som är nödvändigt för det ändamålet.

Inom högst en månad efter det att underrättelsen och åtföljande handlingar inkommit skall den behöriga myndigheten eftersträva att informera tjänsteleverantören om antingen sitt beslut att inte kontrollera hans/hennes kvalifikationer eller om resultatet av denna kontroll. Om det uppstår problem som medför försening, skall den behöriga myndigheten senast efter en månad meddela tjänsteleverantören om orsaken till förseningen och tidsplanen för beslutet som skall fattas senast två månader efter det att myndigheten mottagit de fullständiga handlingarna.

Om väsentlig skillnad föreligger mellan tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer och den utbildning som krävs i den mottagande medlemsstaten skall, i den mån denna skillnad är skadlig för folkhälsa eller säkerhet, den mottagande medlemsstaten erbjuda tjänsteleverantören möjlighet att bevisa att han eller hon har förvärvat den kunskap eller kompetens som fattas, exempelvis genom lämplighetsprov. Under alla omständigheter skall tjänsten kunna tillhandahållas inom en månad efter det att beslutet fattats i enlighet med föregående stycke.

Vid utebliven reaktion från den behöriga myndigheten inom de tidsfrister som fastställs i föregående stycken får tjänsten tillhandahållas.

I de fall då kvalifikationer har kontrollerats enligt denna punkt skall tjänsten tillhandahållas under den mottagande medlemsstatens yrkestitel.

Artikel 8

Administrativt samarbete

1. De behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten får av de behöriga myndigheterna i etableringsmedlemsstaten för varje tillhandahållande av tjänster begära upplysningar om huruvida tjänsteleverantören är lagligen etablerad i denna medlemsstat, följer god sed och inte har ådragit sig yrkesmässiga disciplinära eller straffrättsliga påföljder. De behöriga myndigheterna i etableringsmedlemsstaten skall lämna dessa uppgifter i enlighet med artikel 56.

2. De behöriga myndigheterna skall se till att det sker utbyte av alla uppgifter som är nödvändiga för att en tjänstemottagares klagomål mot en tjänsteleverantör skall kunna utredas på korrekt sätt. Tjänstemottagaren skall informeras om resultatet av klagomålet.

Artikel 9

Uppgifter som skall lämnas till tjänstemottagarna

I de fall då tjänsterna tillhandahålls under etableringsmedlemsstatens yrkestitel eller enligt tjänsteleverantörens bevis på formella kvalifikationer, får de behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten kräva att tjänsteleverantören, utöver andra informationskrav som fastställs i gemenskapsrätten, meddelar tjänstemottagaren vissa eller samtliga av följande uppgifter:

- Om tjänsteleverantören är upptagen i ett handelsregister eller annat liknande offentligt register: vilket register det gäller samt registreringsnummer eller motsvarande identifikationsuppgifter som finns i detta register.
- Om verksamheten omfattas av ett tillståndssystem i etableringsmedlemsstaten: namn och adress till den behöriga tillsynsmyndigheten.
- Yrkessammanslutning eller liknande organisation där tjänsteleverantören är medlem.
- Yrkestiteln eller om sådan titel inte finns, tjänsteleverantörens bevis på formella kvalifikationer och den medlemsstat där tjänsteleverantören tilldelades denna titel.
- Om tjänsteleverantören bedriver momspliktig verksamhet: det momsregistreringsnummer som avses i artikel 22.1 i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter - Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund (¹).
- Uppgifter om eventuellt försäkringsskydd eller annat personligt eller kollektivt skydd rörande yrkesansvar.

(¹) EGT L 145, 13.6.1977, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2004/66/EG (EUT L 168, 1.5.2004, s. 35).

AVDELNING III

sjuksköterska inom allmän hälso- och sjukvård eller specialistsjuksköterskor med bevis på specialistutbildning som berättigar till en yrkestitel enligt punkt 5.2.2 i bilaga V.

ETABLERINGSFRIHET

g) För invandrare som uppfyller kraven i artikel 3.3.

KAPITEL I

Den generella ordningen för erkännande av bevis på formella kvalifikationer

Artikel 11

Artikel 10

Kvalifikationsnivåer**Räckvidd**

För tillämpningen av artikel 13 indelas yrkeskvalifikationerna i de nivåer som anges nedan:

Detta kapitel gäller för alla yrken som inte omfattas av kapitlen II och III i denna avdelning och i följande fall där sökanden, av en specifik och exceptionell anledning, inte uppfyller villkoren i de kapitlen:

a) ett kompetensbevis som har utfärdats av en behörig myndighet i ursprungsmedlemsstaten vilken utsetts i enlighet med denna stats lagar och andra författningar på grundval av

a) För de verksamheter som förtecknas i bilaga IV när invandraren inte uppfyller kraven enligt artiklarna 17, 18 och 19.

i) en utbildning som inte utgör en del av ett utbildnings- eller examensbevis enligt led b, c, d eller e eller ett särskilt prov som inte föregås av någon utbildning eller av att sökanden utövat yrket i en medlemsstat på heltid under tre år i följd eller på deltid under motsvarande tid under de senaste tio åren, eller

b) För läkare med grundutbildning, specialläkare, sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, specialisttandläkare, veterinärer, barnmorskor, farmaceuter och arkitekter när invandraren inte uppfyller kraven i artiklarna 23, 27, 33, 37, 39, 43 och 49 för faktiskt och lagligt utövande av yrket.

ii) en allmän utbildning på grundskole- eller gymnasienivå som visar att innehavaren besitter allmänna kunskaper.

c) För arkitekter när invandraren innehar ett utbildningsbevis som inte upptas i punkt 5.7.2 i bilaga V.

b) ett bevis på avslutad gymnasieutbildning, omfattande

d) För läkare, sjuksköterskor, tandläkare, veterinärer, barnmorskor, farmaceuter och arkitekter med bevis på specialistbehörighet efter utbildning som berättigar till en yrkestitel enligt punkterna 5.1.1, 5.2.2, 5.3.2, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 och 5.7.1 i bilaga V, dock endast för erkännande av specialiseringen i fråga och utan att artikel 21.1 och artiklarna 23 och 27 åsidosätts.

i) allmän utbildning, som kompletterats med annan utbildning än den som avses i led c och/eller med den provtjänstgöring eller yrkesutövning som krävs utöver denna utbildning, eller

e) För sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård samt specialistsjuksköterskor med bevis på specialistutbildning som berättigar till en yrkestitel enligt punkt 5.2.2 i bilaga V när invandraren ansöker om erkännande i en annan medlemsstat där yrkesverksamheten i fråga utövas av specialistsjuksköterskor utan utbildning till sjuksköterska inom allmän hälso- och sjukvård.

ii) teknisk eller yrkesinriktad utbildning, som i förekommande fall kompletterats med allmän utbildning eller yrkesutbildning enligt led i och/eller med den provtjänstgöring eller yrkesutövning som krävs utöver denna utbildning.

f) För specialistsjuksköterskor utan utbildning till sjuksköterska inom allmän hälso- och sjukvård när invandraren ansöker om erkännande i en annan medlemsstat där yrkesverksamheten i fråga bedrivs av sjuksköterskor inom allmän hälso- och sjukvård, specialistsjuksköterskor utan utbildning till

c) ett examensbevis över avslutad

i) annan postgymnasial utbildning än den som avses i led d och e på minst ett år eller på deltid under motsvarande tid, för vilken ett av tillträdesvillkoren som regel är en avslutad gymnasieutbildning med den inriktning som krävs för behörighet till universitetsstudier eller högskolestudier eller annan utbildning på likvärdig nivå, samt den yrkesutbildning som eventuellt krävs utöver denna postgymnasiala utbildning, eller

- ii) i fråga om ett reglerat yrke, utbildning med särskild uppläggning motsvarande den utbildningsnivå som anges i led i, som ingår i bilaga II och som ger jämförbar nivå av yrkesskicklighet och förbereder den studerande för jämförbart ansvar och verksamhet. Förteckningen i bilaga II kan ändras i enlighet med förfarandet i artikel 58.2 för att ta hänsyn till utbildning som uppfyller de krav som anges i föregående mening.
- d) ett examensbevis över avslutad utbildning på postgymnasial nivå på minst tre år och högst fyra år, eller på deltid under motsvarande tid, vid universitet eller högskola eller annan utbildningsanstalt på motsvarande nivå samt den yrkesutbildning som eventuellt krävs utöver den postgymnasiala utbildningen.
- e) ett bevis över att innehavaren har avlagt examen från en postgymnasial utbildning på minst fyra år, eller på deltid under motsvarande tid, vid universitet eller högskola eller en annan likvärdig utbildningsanstalt, samt vid behov den yrkesutbildning som eventuellt krävs utöver den postgymnasiala utbildningen.

Artikel 12

Jämställda utbildningar

Varje bevis på formella kvalifikationer eller uppsättning bevis på formella kvalifikationer som utfärdats av en behörig myndighet i en medlemsstat skall, även vad beträffar nivån, jämföras med bevis på formella kvalifikationer över utbildning enligt artikel 11, på villkor att beviset gäller en avslutad utbildning som erhållits i gemenskapen och som är erkänd som likvärdig av denna medlemsstat samt där ger samma rätt till tillträde eller utövande av ett yrke eller förbereder för utövande av detta yrke.

Enligt samma villkor som anges i första stycket skall även varje yrkeskvalifikation som, även om den inte uppfyller de krav som fastställts i ursprungsmedlemsstatens lagar och andra författningar för tillträde till eller utövande av ett yrke, tilldelas innehavaren förvärvade rättigheter i kraft av dessa bestämmelser jämföras med sådant bevis på formella kvalifikationer. Detta gäller i synnerhet om ursprungsmedlemsstaten höjer de utbildningskrav som är en förutsättning för tillträde till och utövande av ett yrke, och om en person som genomgått tidigare utbildning, som inte uppfyller de nya kvalifikationskraven, åtnjuter förvärvade rättigheter i kraft av nationella bestämmelser i lag eller andra författningar. I detta fall betraktar den mottagande medlemsstaten, för tillämpningen av artikel 13, denna tidigare utbildning som motsvarande nivån på den nya utbildningen.

Artikel 13

Villkor för erkännande

1. När det i en mottagande medlemsstat krävs bestämda yrkeskvalifikationer för tillträdet till eller utövandet av ett reglerat yrke, skall den behöriga myndigheten i den medlemsstaten ge sökande tillträde till yrket och rätt att utöva det på samma villkor som gäller för landets egna medborgare, om sökandena innehar det kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer som krävs av en annan medlemsstat för tillträdet till eller utövandet av yrket inom dess territorium.

Kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer skall uppfylla följande krav:

- a) De skall ha utfärdats av en behörig myndighet i en medlemsstat, vilken utsetts i enlighet med denna stats lagar och andra författningar.
- b) De skall intyga att innehavarens yrkeskvalifikationer minst motsvarar den nivå som ligger omedelbart före den som den mottagande medlemsstaten kräver, i enlighet med artikel 11.

2. Tillträde till yrket och rätten att utöva det enligt punkt 1 skall också beviljas om sökanden utövat det yrke som avses i den punkten på heltid under minst två år under de senaste tio åren i en medlemsstat som inte reglerar detta yrke och personen i fråga har ett eller flera kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer.

Kompetensbevis och bevis på formella kvalifikationer skall uppfylla följande krav:

- a) De skall ha utfärdats av en behörig myndighet i en medlemsstat, vilken utsetts i enlighet med denna stats lagar och andra författningar.
- b) De skall intyga att innehavarens yrkeskvalifikationer minst motsvarar den nivå som ligger omedelbart före den som den mottagande medlemsstaten kräver, i enlighet med artikel 11.
- c) De skall visa att innehavaren förberetts för att utöva yrket.

Den yrkeserfarenhet på två år som avses i första stycket får dock inte krävas, när det eller de bevis på formella kvalifikationer som sökanden har gäller som bevis på en reglerad utbildning enligt artikel 3.1 d på de kvalifikationsnivåer som anges i artikel 11 b, c, d eller e. Som reglerade utbildningar på den nivå som anges i artikel 11 c betraktas de utbildningar som avses i bilaga III. Förteckningen i bilaga III kan ändras enligt förfarandet i artikel 58.2, för att beakta reglerad utbildning som ger en jämförbar nivå av yrkesskicklighet och förbereder den studerande för jämförbart ansvar och verksamhet.

3. Genom undantag från bestämmelserna i punkt 1 b och punkt 2 b skall den mottagande medlemsstaten tillåta tillträde till och utövande av ett reglerat yrke, när det för tillträde till detta yrke inom dess territorium krävs bevis på formella kvalifikationer över en avslutad utbildning på högskole- eller universitetsnivå på fyra år och sökanden har bevis på de formella kvalifikationer som avses i artikel 11 c.

Artikel 14

Kompensationsåtgärder

1. Trots bestämmelserna i artikel 13 får den mottagande medlemsstaten kräva att sökanden slutför en anpassningsperiod som inte överskrider tre år eller genomgår lämplighetsprov i ett av följande fall:

- a) När omfattningen av den utbildning som åberopas som stöd för ansökan i enlighet med artikel 13.1 eller 13.2 är minst ett år kortare än den som krävs i den mottagande medlemsstaten.
- b) När innehållet i den sökandens utbildning väsentligt avviker från den som omfattas av det bevis på formella kvalifikationer som krävs i den mottagande medlemsstaten.
- c) När det i den mottagande medlemsstaten reglerade yrket omfattar en eller flera reglerade yrkesaktiviteter som inte ingår i motsvarande yrke i sökandens ursprungsmedlemsstat, i enlighet med artikel 4.2, och denna skillnad motsvaras av en särskild utbildning som krävs i den mottagande medlemsstaten och utbildningen väsentligt avviker från den som omfattas av det kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer som sökanden stöder sig på.

2. Om den mottagande medlemsstaten använder sig av den möjlighet som avses i punkt 1, skall den ge sökanden rätt att välja mellan anpassningsperiod och lämplighetsprov.

Om en medlemsstat anser att det för ett bestämt yrke är nödvändigt att bevilja undantag från kravet på att ge sökanden rätt att välja mellan anpassningsperiod eller lämplighetsprov enligt första stycket, skall den i förväg underrätta de andra medlemsstaterna och kommissionen om detta och lägga fram dokument som visar att detta undantag är berättigat.

Om kommissionen efter att ha mottagit alla nödvändiga uppgifter anser att det undantag som avses i andra stycket inte är berättigat eller strider mot gemenskapslagstiftningen, skall den inom tre månader anmoda medlemsstaten att inte vidta den planerade åtgärden. Har kommissionen inte reagerat inom denna tidsfrist får undantaget tillämpas.

3. För de yrken som kräver exakta kunskaper i nationell rätt och där verksamheten till en väsentlig och konstant del består i att lämna råd och/eller hjälp i frågor som rör nationell rätt får

den mottagande medlemsstaten, med avvikelse från principen i punkt 2 enligt vilken sökanden har rätt att välja, föreskriva antingen en anpassningsperiod eller lämplighetsprov.

Detta gäller även de fall som anges i artikel 10 b, 10 c, 10 d beträffande läkare och tandläkare, 10 f när invandraren ansöker om erkännande i en annan medlemsstat där yrkesverksamheten i fråga bedrivs av sjuksköterskor inom allmän hälso- och sjukvård eller specialistsjuksköterskor med bevis på formell specialistbehörighet efter utbildning som berättigar till en yrkestitel enligt punkt 5.2.2 i bilaga V, och artikel 10 g.

I de fall som omfattas av artikel 10 a får den mottagande medlemsstaten kräva anpassningsperiod eller lämplighetsprov om invandraren avser att utöva yrkesverksamhet som egenföretagare eller som företagsledare som kräver kunskaper om och tillämpning av de specifika nationella gällande bestämmelserna, under förutsättning att de behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten kräver kunskaper om och tillämpning av dessa bestämmelser för sina egna medborgares tillträde till sådan verksamhet.

4. För tillämpning av punkt 1 b och 1 c avses med "utbildningsinnehåll som väsentligt avviker", områden som är av största vikt för utövandet av yrket och som i invandrarens utbildning uppvisar väsentliga avvikelser när det gäller längd eller innehåll i förhållande till den utbildning som krävs i den mottagande medlemsstaten.

5. Punkt 1 skall tillämpas med hänsyn till proportionalitetsprincipen. Om den mottagande medlemsstaten ämnar kräva att sökanden slutför en anpassningsperiod eller genomgår lämplighetsprov, skall den mottagande medlemsstaten först kontrollera om de kunskaper som sökanden har tillägnat sig genom sin yrkesverksamhet, i en medlemsstat eller i tredjeland, är sådana att de helt eller delvis täcker den väsentliga avvikelse som avses i punkt 4.

Artikel 15

Befrielse från kompensationsåtgärder på grundval av gemensamma plattformar

1. I denna artikel definieras "gemensamma plattformar" som en samling kriterier för yrkeskvalifikationer som kan kompensera för väsentliga skillnader som har konstaterats mellan de olika medlemsstaternas utbildningskrav för ett visst yrke. Dessa väsentliga skillnader skall fastställas genom att utbildningarna jämförs med avseende på varaktighet och innehåll i minst två tredjedelar av medlemsstaterna inklusive alla medlemsstater som reglerar detta yrke. Skillnaderna i utbildningens innehåll kan bero på väsentliga skillnader i räckvidden för yrkesverksamheten.

2. Gemensamma plattformar enligt definitionen i punkt 1 får läggas fram för kommissionen av medlemsstaterna eller av yrkessammanslutningar eller yrkesorganisationer som är representativa på nationell och europeisk nivå. Om kommissionen efter samråd med medlemsstaterna anser att ett utkast till gemensam plattform underlättar ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer kan den lägga fram utkast till åtgärder som skall antas i enlighet med förfarandet i artikel 58.2.

3. När sökandens yrkeskvalifikationer uppfyller de kriterier som fastställs i en åtgärd som antagits enligt punkt 2, skall den mottagande medlemsstaten ge dispens från tillämpning av kompensationsåtgärder enligt artikel 14.

4. Punkterna 1-3 skall inte påverka medlemsstaternas behörighet att bestämma vilka yrkeskvalifikationer som erfordras för utövande av ett yrke på deras respektive territorium och innehållet i och organisationen av deras utbildnings- och yrkesutbildningssystem.

5. Om en medlemsstat anser att de kriterier som fastställs i en åtgärd som antas enligt punkt 2 inte längre ger tillräckliga garantier för yrkeskvalifikationerna, skall den underrätta kommissionen, som i förekommande fall skall lägga fram ett utkast till åtgärder enligt det förfarande som avses i artikel 58.2.

6. Kommissionen skall senast den 20 oktober 2010 till Europaparlamentet och rådet lägga fram en rapport om denna artikels användning och vid behov lämpliga ändringsförslag.

KAPITEL II

Erkännande av yrkeserfarenhet

Artikel 16

Krav när det gäller yrkeserfarenhet

Om det i en medlemsstat för tillträde till eller utövande av någon av de verksamheter som anges i bilaga IV krävs kunskap och förmåga av allmän, affärsmässig eller yrkesmässig art, skall denna medlemsstat som tillräckligt bevis för att sådan kunskap och förmåga förvärvats godta utövande av denna verksamhet i en annan medlemsstat. UtövanDET skall ha skett i enlighet med artiklarna 17, 18 och 19.

Artikel 17

Verksamhetsformer i förteckning I i bilaga IV

1. När det gäller verksamhetsformerna i förteckning I i bilaga IV skall den tidigare verksamheten ha utövats

a) under sex år i följd som egenföretagare eller företagsledare, eller

b) under tre år i följd som egenföretagare eller företagsledare, om förmånstagaren visar att han för verksamheten i fråga har genomgått en utbildning på minst tre år som styrks i ett av medlemsstaten erkänt bevis eller som bedömts som fullgod av behörig yrkesorganisation, eller

c) under fyra år i följd som egenföretagare eller företagsledare, om förmånstagaren kan visa att han för verksamheten i fråga genomgått en utbildning på minst två år som styrks i ett av medlemsstaten erkänt bevis eller som bedömts som fullgod av en behörig yrkesorganisation, eller

d) under tre år i följd som egenföretagare eller företagsledare, om förmånstagaren kan visa att han utövat verksamheten i fråga som anställd under minst fem år, eller

e) under fem år i följd i ledande ställning, varav minst tre år med tekniska uppgifter och med ansvar för minst en avdelning i företaget, om förmånstagaren kan visa att han för verksamheten i fråga genomgått en utbildning på minst tre år som styrks i ett av medlemsstaten erkänt bevis eller som bedömts som fullgod av en behörig yrkesorganisation.

2. I de fall som avses i a och d får verksamheten inte ha upphört tidigare än tio år före den dag då den kompletta ansökan lämnas in hos den behöriga myndighet som avses i artikel 56.

3. Punkt 1 e skall inte tillämpas på verksamhetsformer i grupp Ex 855 enligt ISIC-nomenklaturen, hårfrisörsinrättningar.

Artikel 18

Verksamhetsformer i förteckning II i bilaga IV

1. När det gäller verksamhetsformerna i förteckning II i bilaga IV skall den tidigare verksamheten ha utövats

a) under fem år i följd som egenföretagare eller företagsledare, eller

b) under tre år i följd som egenföretagare eller företagsledare, om förmånstagaren visar att han för verksamheten i fråga har genomgått en utbildning på minst tre år som styrks i ett av medlemsstaten erkänt bevis eller som bedömts som fullgod av en behörig yrkesorganisation, eller

- c) under fyra år i följd som egenföretagare eller företagsledare, om förmånstagaren kan visa att han för verksamheten i fråga genomgått en utbildning på minst två år som styrks i ett av medlemsstaten erkänt bevis eller som bedömts som fullgod av en behörig yrkesorganisation, eller
- d) under tre år i följd som egenföretagare eller företagsledare, om förmånstagaren kan visa att han utövat verksamheten i fråga som anställd under minst fem år, eller
- e) under fem år i följd som anställd, om förmånstagaren kan visa att han för verksamheten i fråga genomgått en utbildning på minst tre år som styrks i ett av medlemsstaten erkänt bevis eller som bedömts som fullgod av en behörig yrkesorganisation, eller
- f) under sex på varandra följande år som anställd, om förmånstagaren kan visa att han för verksamheten i fråga genomgått en utbildning på minst två år som styrks i ett av medlemsstaten erkänt bevis eller som bedömts som fullgod av en behörig yrkesorganisation.

2. I de fall som avses i a och d får verksamheten inte ha upphört tidigare än tio år före den dag då den kompletta ansökan lämnas in hos den behöriga myndighet som avses i artikel 56.

Artikel 19

Verksamhetsformer i förteckning III i bilaga IV

1. När det gäller verksamhetsformerna i förteckning III i bilaga IV skall den tidigare verksamheten ha utövats

- a) under tre år i följd som egenföretagare eller företagsledare, eller
- b) under två år i följd som egenföretagare eller företagsledare, om förmånstagaren kan visa att han för verksamheten i fråga genomgått en utbildning som styrks i ett av medlemsstaten erkänt bevis eller som bedömts som fullgod av en behörig yrkesorganisation, eller
- c) under två år i följd som egenföretagare eller företagsledare, om förmånstagaren kan visa att han utövat verksamheten i fråga som anställd under minst tre år, eller
- d) under tre år i följd som anställd, om förmånstagaren kan visa att han för verksamheten i fråga genomgått en utbildning som styrks i ett av medlemsstaten erkänt bevis eller som bedömts som fullgod av en behörig yrkesorganisation.

2. I de fall som avses i a och c får verksamheten inte ha upphört tidigare än tio år före den dag då den kompletta

ansökan lämnas in hos den behöriga myndighet som avses i artikel 56.

Artikel 20

Ändringar i förteckningarna över verksamhetsformer i bilaga IV

Förteckningarna över de verksamhetsformer i bilaga IV som omfattas av ett erkännande av yrkeserfarenhet enligt artikel 16 får ändras enligt det förfarande som avses i artikel 58.2 i syfte att uppdatera eller förtydliga nomenklaturen under förutsättning att detta inte medför en ändring av verksamheten inom de enskilda verksamhetsslagen.

Kapitel III har tagits bort

De handlingar som avses i punkterna 1 d, e och f i bilaga VII får inte vara äldre än tre månader då de fogas till ansökan.

Medlemsstater, institutioner och andra juridiska personer skall behandla överlämnade uppgifter konfidentiellt.

2. Om det finns skälig grund för tvivel får den mottagande medlemsstaten kräva att de behöriga myndigheterna i en annan medlemsstat styrker äktheten av de utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis som utfärdats i den andra medlemsstaten samt, i tillämpliga fall, intygar att personen i fråga, för de yrken som avses i kapitel III i detta avsnitt, har uppfyllt de minimikrav på utbildning som avses i artiklarna 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 och 46.

3. Om det finns skälig grund för tvivel, och om bevis på formella kvalifikationer i enlighet med artikel 3.1 c har utfärdats av en behörig myndighet i en medlemsstat och innefattar utbildning som erhållits helt eller delvis vid en inrättning som etablerats lagligt i en annan medlemsstat, skall den mottagande medlemsstaten ha rätt att hos det behöriga organet i den medlemsstat där examensbeviset har utfärdats kontrollera

- a) huruvida utbildningskursen vid den institution som gav utbildningen har godkänts formellt av utbildningsanstalten i den medlemsstat där examensbeviset har utfärdats,
- b) huruvida det utfärdade beviset på formella kvalifikationer är detsamma som skulle ha utfärdats om kursen hade följts helt och hållet i den medlemsstat där examensbeviset har utfärdats,
- c) huruvida beviset på formella kvalifikationer ger samma yrkesrättigheter i den medlemsstat där examensbeviset har utfärdats.

4. Om en mottagande medlemsstat av sina medborgare kräver edsavläggelse eller en högtidlig försäkran för tillträde till ett reglerat yrke och ordalydelsen i denna ed eller förklaring inte kan användas av medborgare i de andra medlemsstaterna, skall medlemsstaten sörja för att den berörde kan använda passande och likvärdiga formuleringar.

KAPITEL IV

Gemensamma bestämmelser om etablering

Artikel 50

Handlingar och formföreskrifter

1. När de behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten fattar beslut om en ansökan om tillstånd att utöva ett reglerat yrke genom tillämpning av denna avdelning, kan de begära de handlingar och intyg som nämns i bilaga VII.

Artikel 51

Förfarande för ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer

1. Den behöriga myndigheten i den mottagande medlemsstaten skall bekräfta mottagandet av ansökan inom en månad från och med mottagandet och underrätta sökanden om handlingar eventuellt saknas.

2. En ansökan om tillstånd att få utöva ett reglerat yrke skall behandlas och ett vederbörligen motiverat beslut fattas av den mottagande medlemsstatens behöriga myndighet snarast möjligt och under alla omständigheter inom tre månader efter det att den fullständiga ansökan inkom. Denna tidsfrist kan emellertid förlängas med en månad i fall som omfattas av kapitlen I och II i denna avdelning.

3. Beslutet eller underlåtenhet att meddela beslut inom föreskriven tid kan överklagas hos domstol enligt nationell rätt.

Artikel 52

Användande av yrkestitel

1. Om användandet av yrkestiteln för en av yrkesverksamheterna i fråga är reglerat i en mottagande medlemsstat, skall de övriga medlemsstaternas medborgare vilka har tillstånd att utöva ett reglerat yrke med stöd av avdelning III bära den yrkestitel som i den mottagande medlemsstaten motsvarar detta yrke och använda eventuell förkortning.

2. Om ett yrke är reglerat i den mottagande medlemsstaten genom en sådan sammanslutning eller organisation som avses i artikel 3.2, får medlemsstaternas medborgare bara använda den yrkestitel eller den förkortning som sammanslutningen eller organisationen fastställt om de kan visa att de tillhör sammanslutningen eller organisationen.

Om medlemskapet i sammanslutningen eller organisationen är förenat med vissa kvalifikationer, kan detta krav då det gäller de övriga medlemsstaternas medborgare som innehar yrkeskvalifikationer bara göras gällande på de villkor som föreskrivs i detta direktiv.

AVDELNING IV

DETALJERADE VILLKOR FÖR UTÖVANDE AV YRKET

Artikel 53

Språkkunskaper

Personer som får sina yrkeskvalifikationer erkända skall ha nödvändiga språkkunskaper för att utöva yrkesverksamheten i den mottagande medlemsstaten.

Artikel 54

Användande av akademisk titel

Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 7 och 52 skall den mottagande medlemsstaten se till att de berörda personerna har rätt att använda akademiska titlar från ursprungsmedlemsstaten, och den eventuella förkortningen av denna, på

ursprungsmedlemsstatens språk. Den mottagande medlemsstaten får kräva att denna titel följs av namn och plats för den institution eller examensnämnd som utfärdat den. Om den akademiska titel som används i ursprungsmedlemsstaten kan förväxlas med en titel som i den mottagande medlemsstaten kräver kompletterande utbildning, som personen i fråga inte har genomgått, får denna medlemsstat kräva att vederbörande använder den akademiska titeln från ursprungsmedlemsstaten i en lämplig form som den mottagande medlemsstaten anger.

Artikel 55

Anslutning till försäkringskassa

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5.1 och artikel 6 första stycket b, skall de medlemsstater som kräver att de personer som förvärvat sina yrkeskvalifikationer på deras territorium skall fullgöra en förberedande praktiktjänstgöring och/eller ha yrkeserfarenhet för att få anslutas till en försäkringskassa, ge innehavare av yrkeskvalifikationer som läkare och tandläkare som förvärvats i en annan medlemsstat dispens från detta krav.

AVDELNING V

ADMINISTRATIVT SAMARBETE OCH GENOMFÖRANDEBEFÖGENHETER

Artikel 56

Behöriga myndigheter

1. De behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten och ursprungsmedlemsstaten skall bedriva ett nära samarbete och ge varandra ömsesidigt bistånd för att underlätta tillämpningen av detta direktiv. De skall garantera att de upplysningar som utväxlas behandlas konfidentiellt.

2. De behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten och ursprungsmedlemsstaten skall utbyta information om disciplinära åtgärder eller straffrättsliga påföljder som vidtagits eller andra allvarliga, specifika omständigheter som kan ha följd för utövandet av verksamheten enligt detta direktiv, med iakttagande av lagstiftningen om skydd av personuppgifter enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter⁽¹⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation)⁽²⁾.

⁽¹⁾ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31. Direktivet ändrat genom förordning (EG) nr 1882/2003.

⁽²⁾ EGT L 201, 31.7.2002, s. 37.

Ursprungsmedlemsstaten skall kontrollera om förhållandena är riktiga och dess myndigheter avgöra typ och omfattning av de undersökningar som skall göras och meddela den mottagande medlemsstaten vilka konsekvenser landet drar av de lämnade uppgifterna.

3. Senast den 20 oktober 2007 skall varje medlemsstat utse de behöriga myndigheter och organ som är bemyndigade att utfärda eller ta emot bevis på formella kvalifikationer och andra handlingar eller upplysningar, samt de behöriga myndigheter och organ som är bemyndigade att motta ansökningarna och fatta de beslut som avses i detta direktiv, och de skall genast underrätta övriga medlemsstater och kommissionen om detta.

4. Varje medlemsstat skall utse en samordnare för verksamheten för de myndigheter som avses i punkt 1 och underrätta övriga medlemsstater och kommissionen om detta.

Samordnarna skall ha följande uppgifter:

- a) Att främja enhetlig tillämpning av direktivet.
- b) Att inhämta alla uppgifter av betydelse för tillämpningen av direktivet, bland annat uppgifter om tillträdesvillkor för reglerade yrken i medlemsstaterna....

För att utföra det som avses i b kan samordnarna vända sig till de kontaktpunkter som avses i artikel 57.

Artikel 57

Kontaktpunkter

Varje medlemsstat skall senast den 20 oktober 2007 utse en kontaktpunkt som skall ha följande uppgifter:

- a) Att ge medborgarna och kontaktpunkterna i övriga medlemsstater all nödvändig information om erkännandet av yrkeskvalifikationer enligt detta direktiv, i synnerhet information om nationell lagstiftning som reglerar dessa yrken och utövandet av dessa, inklusive sociallagstiftning och eventuella yrkesetiska regler.
- b) Att bistå medborgarna vid utövandet av deras rättigheter enligt detta direktiv, vid behov i samarbete med övriga kontaktpunkter och behöriga myndigheter i den mottagande medlemsstaten.

På begäran av kommissionen skall kontaktpunkterna underrätta kommissionen om resultatet av ärenden som de handlagt i enlighet med b senast två månader efter det att de mottagits.

Artikel 58

Kommittén för erkännande av yrkeskvalifikationer

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté för erkännande av yrkeskvalifikationer, nedan kallad "kommittén".

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara två månader.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 59

Samråd

Kommissionen skall säkerställa att experter från de berörda yrkesgrupperna på lämpligt sätt rådfrågas, särskilt i anslutning till arbetet i den kommitté som avses i artikel 58, och kommissionen skall för denna kommitté lägga fram en rapport om dessa samråd.

AVDELNING VI

ANDRA BESTÄMMELSER

Artikel 60

Rapportering

1. Efter den 20 oktober 2007 skall medlemsstaterna vartannat år lämna en rapport till kommissionen över tillämpningen av det inrättade systemet. Utöver allmänna kommentarer skall rapporten innehålla en statistisk översikt över de beslut som fattats samt en beskrivning av de viktigaste problemen som tillämpningen av direktivet fört med sig.

2. Efter den 20 oktober 2007 skall kommissionen vart femte år utarbeta en rapport om genomförandet av detta direktiv.

Artikel 61

Undantagsklausul

Om större svårigheter på något visst område skulle uppstå för en viss medlemsstat vid tillämpningen av det här direktivet, skall kommissionen undersöka dessa svårigheter i samarbete med medlemsstaten i fråga.

I förekommande fall skall kommissionen enligt det förfarande som avses i artikel 58.2 medge undantag för ifrågavarande medlemsstat vad gäller tillämpningen av bestämmelsen under en begränsad tidsperiod.

Artikel 62

Upphävande

Direktiven 77/452/EEG, 77/453/EEG, 78/686/EEG, 78/687/EEG, 78/1026/EEG, 78/1027/EEG, 80/154/EEG, 80/155/EEG, 85/384/EEG, 85/432/EEG, 85/433/EEG, 89/48/EEG, 92/51/EEG, 93/16/EEG och 1999/42/EG skall upphöra att gälla från och med den 20 oktober 2007. Hänvisningar till de upphävda direktiven skall anses som hänvisningar till detta direktiv, och de rättsakter som har antagits på grundval av de direktiven skall inte påverkas av upphävandet.

Artikel 63

Införlivande

Medlemsstaterna skall sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 20 oktober 2007. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

Artikel 64

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 65

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 7 september 2005.

På Europaparlamentets
vägnar

J. BORRELL FONTELLES
Ordförande

På rådets vägnar

C. CLARKE
Ordförande

Bilagorna I-VI har tagits bort

BILAGA VII

Handlingar och intyg som kan krävas enligt artikel 50.11. *Handlingar*

- a) Intyg om medborgarskap.
- b) Kopia på de kompetens- eller examensbevis som ger rätt att utöva yrket i fråga samt, i förekommande fall, ett intyg om vederbörandes yrkeserfarenhet.

De behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten får uppmana sökanden att lämna upplysningar om sin utbildning i den mån detta är nödvändigt för att fastställa förekomsten av potentiella väsentliga olikheter i förhållande till den utbildning som krävs i den mottagande medlemsstaten i enlighet med artikel 14. Om det är omöjligt för sökanden att lämna dessa upplysningar skall de behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten vända sig till kontaktpunkten, den behöriga myndigheten eller något annat relevant organ i ursprungsmedlemsstaten.

- c) Ett intyg om verksamhetens karaktär och varaktighet, i de fall som avses i artikel 16, utfärdat av behörig myndighet eller behörigt organ i ursprungsmedlemsstaten eller den medlemsstat den utländske medborgaren kommer från.
- d) När en mottagande medlemsstats behöriga myndighet av personer som vill utöva ett reglerat yrke kräver bevis för att de har gott namn och rykte eller att de inte försatts i konkurs, eller temporärt upphäver eller förbjuder utövandet av yrket i fall av grav yrkesmässig försummelse eller brottslig handling, skall denna medlemsstat när det gäller andra medlemsstaters medborgare som vill utöva yrket inom landet som tillräcklig bevisning godta uppvisande av handlingar som utfärdats av behöriga myndigheter i den utländske sökandens ursprungsmedlemsstat eller den medlemsstat han kommer från och som utvisar att dessa krav är uppfyllda. Dessa myndigheter skall tillhandahålla de begärda handlingarna inom två månader.

När de behöriga myndigheterna i den utländske sökandens ursprungsmedlemsstat eller den medlemsstat han kommer från inte utfärdar sådana handlingar som åsyftas i första stycket, skall dessa handlingar ersättas av en försäkran under ed — eller i stater där någon bestämmelse om försäkran under ed inte finns av en försäkran på heder och samvete — som lämnas av den berörda personen inför en behörig rättslig eller administrativ myndighet eller, i förekommande fall, av en notarie eller behörigt fackligt organ i personens ursprungsmedlemsstat eller den medlemsstat han kommer från. Denna myndighet eller notarie skall utfärda ett intyg som styrker äktheten av eden eller den högtidliga försäkran.

- e) När en mottagande medlemsstat kräver bevis på fysisk och psykisk hälsa av medborgare som vill utöva ett reglerat yrke, skall den medlemsstaten som tillräcklig bevisning godta att det dokument uppvisas som krävs i den utländske medborgarens ursprungsstat. När ursprungsmedlemsstaten inte utfärdar sådana dokument, skall den mottagande medlemsstaten godta ett intyg utfärdat av en behörig myndighet i denna stat. I sådana fall måste de behöriga myndigheterna i ursprungsstaten tillhandahålla den begärda handlingen inom två månader.

- f) När en mottagande medlemsstat av de av sina egna medborgare som vill utöva ett reglerat yrke kräver

— intyg angående sökandens ekonomiska ställning,

— bevis för att den berörda personen är försäkrad mot de ekonomiska risker som är förenade med deras yrkesansvar i enlighet med gällande lagar och bestämmelser i den mottagande medlemsstaten om försäkringskyddets villkor och omfattning,

skall denna stat som tillräcklig bevisning godta intyg beträffande detta utfärdade av banker och försäkringsföretag i andra medlemsstater.

2. *Intyg*

För att underlätta tillämpningen av avsnitt III kapitel III i detta direktiv får en medlemsstat föreskriva att personer som uppfyller utbildningsvillkoren samtidigt med de bevis över formella kvalifikationer skall förete ett intyg från de behöriga myndigheterna i ursprungsmedlemsstaten som visar att dessa examensbevis är de som avses i detta direktiv.

Sammanfattning av promemorian

I promemorian behandlas genomförande av direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer i svensk rätt såvitt angår bl.a. väktare. De viktigaste ändringarna i direktivet avser möjligheterna att utöva tillfälligt verksamhet. Beträffande väktare föreslås ett undantag från kravet på auktorisation när det gäller enskilda personer i berörda stater som tillfälligt bedriver verksamhet i Sverige. För dessa föreslås i stället en förhandsanmälan till länsstyrelsen. Vidare föreslås att undantag ska kunna meddelas från de krav på utbildning som annars gäller för väktaryrket, med innebörd att en utländsk utbildning ska kunna godkännas. Om en utländsk utbildning inte fullt ut motsvarar de krav som ställs här ska kompensationsåtgärder kunna krävas. Det föreslås också en särskild forumregel för prövning av auktorisation avseende sådana bevakningsföretag där företagets ledning saknar säte i Sverige.

Promemorians lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag

Härigenom föreskrivs¹ att 2, 2 a, 5 och 8 §§ lagen (1974:191) om bevakningsföretag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Bevakningsföretag får inte bedriva verksamhet som avses i 1 § första stycket utan tillstånd enligt denna lag (auktorisation).

Föreskriven utbildning av personal som skall utföra bevakningstjänst får ske endast efter auktorisation enligt denna lag. Företag som utan att vara bevakningsföretag bedriver sådan utbildning kallas utbildningsföretag.

*Föreslagen lydelse*2 §²

Bevakningsföretag får inte bedriva verksamhet som avses i 1 § första stycket utan tillstånd enligt denna lag (auktorisation).

Föreskriven utbildning av personal som ska utföra bevakningstjänst får ske endast efter auktorisation enligt denna lag. Företag som utan att vara bevakningsföretag bedriver sådan utbildning kallas utbildningsföretag.

Utan hinder av vad som sägs i första stycket får en enskild person som är behörig att bedriva bevakningsverksamhet i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller Schweiz, tillfälligt bedriva sådan verksamhet i Sverige efter det att verksamheten anmälts hos länsstyrelsen.

2 a §³

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur olika slag av verksamheter som utövas med stöd av auktorisation skall bedrivas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter

1. om hur olika slag av verksamheter som utövas med stöd av auktorisation eller efter anmälan ska bedrivas samt

2. om sådan anmälan som avses i 2 §.

¹ Jfr rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer (EUT L 255, 30.9.2005 s. 22 (Celex 32005L0036)).

² Senaste lydelse 2006:517.

³ Senaste lydelse 2006:517.

5 §⁴

Fråga om auktorisation prövas av länsstyrelsen i det län där företags ledning har sitt säte.

Länsstyrelsen skall inhämta Rikspolisstyrelsens yttrande innan auktorisation beviljas.

Fråga om auktorisation prövas av länsstyrelsen i det län där företags ledning har sitt säte. *Om företags ledning saknar säte i Sverige prövas frågan av länsstyrelsen i Stockholms län.*

Länsstyrelsen ska inhämta Rikspolisstyrelsens yttrande innan auktorisation beviljas.

Verksamhet som avses i 2 § tredje stycket anmäls till länsstyrelsen i Stockholms län.

8 §⁵

Tillsyn över auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag utövas av länsstyrelsen i det län där företags ledning har sitt säte. Andra myndigheter skall på begäran lämna länsstyrelsen den hjälp som behövs för tillsynen.

Vid tillsynen skall länsstyrelsen särskilt kontrollera att de villkor för auktorisation som anges i 3 § alltså är uppfyllda.

Tillsyn över auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag utövas av länsstyrelsen i det län där företags ledning har sitt säte *eller, om säte saknas i Sverige, av länsstyrelsen i Stockholms län.*

Tillsyn över sådan verksamhet som avses i 2 § tredje stycket utövas av länsstyrelsen i Stockholms län.

Andra myndigheter ska på begäran lämna länsstyrelsen den hjälp som behövs för tillsynen.

Vid tillsynen *över auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag* ska länsstyrelsen särskilt kontrollera att de villkor för auktorisation som anges i 3 § alltså är uppfyllda.

Denna lag träder i kraft den xx xx 2008.

⁴ Senaste lydelse 2006:517.

⁵ Senaste lydelse 1989:148.

Remissyttranden över promemorian – såvitt avser väktare

Efter remiss har yttrande över promemorian Erkännande av yrkeskvalifikationer för fastighetsmäklare och väktare – genomförande av ett EG-direktiv (oktober 2007), såvitt avser väktare, avgetts av Hovrätten för Övre Norrland, Kammarrätten i Stockholm, Länsrätten i Stockholms län, Justitiekanslern, Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Brottsförebyggande rådet, Kommerskollegium, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet, Arbetsmiljöverket, Konkurrensverket, Sveriges advokatsamfund, ALMEGA Tjänsteförbunden, Företagarna, Svenska Bevakningsföretag SWEGUARD samt Svenska Transportarbetareförbundet.

Svenskt Näringsliv, Svensk Handel, Svenska Bankföreningen, Svenska Stöldskyddsföreningen samt Svenska Säkerhetsföretag SWESEC har beretts tillfälle att avge yttrande men har avstått från att yttra sig.

Lagförslag i promemorian Ordningsvakter och vaktare (Ds 2003:50) i aktuella delar

Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1974:191) om bevakningsföretag

dels att 1, 2, 4, 5, 6, 8 och 13 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det skall införas en ny paragraf, 13 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
Fråga om auktorisation prövas av länsstyrelsen i det län där företagets ledning har sitt säte. Länsstyrelsen skall inhämta <i>rikspolisstyrelsens</i> yttrande i ärende om auktorisation.	5 §¹ Fråga om auktorisation prövas av länsstyrelsen i det län där företagets ledning har sitt säte. <i>Om företagets ledning saknar säte i Sverige prövas frågan av länsstyrelsen i Stockholms län.</i> Länsstyrelsen skall inhämta <i>Rikspolisstyrelsens</i> yttrande i ärende om auktorisation.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

¹ Senaste lydelse 1989:148.

Remissyttranden över promemorian Ordningsvakter och väktare (Ds 2003:50)

Efter remiss av promemorian Ordningsvakter och väktare (Ds 2003:50) har yttranden avgetts av Riksdagens ombudsmän, Hovrätten för Övre Norrland, Stockholms tingsrätt, Kammarrätten i Jönköping, Länsrätten i Skåne, Justitiekanslern, Domstolsverket, Riksåklagaren, Rikspolisstyrelsen, Registernämnden, Brottsförebyggande rådet, Kommerskollegium, Statens folkhälsoinstitut, Riksskatteverket, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Västmanlands län, Länsstyrelsen i Jämtlands län, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Konkursverket, Landskrona kommun, Malmö kommun, Arvika kommun, Ljusdals kommun, Sundsvalls kommun, Vilhelmina kommun, Näringslivets nämnd för regelgranskning, ALMEGA Tjänsteförbunden, Föreningen Svenskt Näringsliv, Företagarförbundet, Företagarnas Riksorganisation, Ordningsvakternas Riksorganisation, Svensk Handel, Svenska Bankföreningen, Svenska Kommunförbundet, Svenska Parkeringsföreningen, Svenska polisförbundet, Svenska Säkerhetsföretag, Swesec, Svenska Transportarbetareförbundet, Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare, Sveriges Förenade Ordningsvakter och Vägverket.

Följande remissinstanser har inte inkommit med yttranden: Norrköpings kommun, Ale kommun, Götene kommun, Vårgårda kommun, Hotell- och Restaurang Facket och Svenska Kommunalarbetareförbundet.

Företagarnas Riksorganisation och Företagarförbundet har uppgett att de avstår från att lämna synpunkter.

Följande instanser har uppgett att de inte har något att erinra mot utredningens förslag: Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern, Domstolsverket, Landskrona kommun, Arvika kommun, Ljusdals kommun, Vilhelmina kommun, Svenska Kommunförbundet och Vägverket.

Följande instanser har tillstyrkt förslagen: Brottsförebyggande rådet och Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Dessutom har yttrande inkommit från Sweguard, Sveriges Låssmedsmästares Riksförbund (SLR), Larm- och säkerhetsinstallatörernas organisation (Swelarm), Förvaringsskydd, Lås och Beslag (FLB Gruppen), Svenska Stöldskyddsföreningen (SSF), Coop Säkerhet, Rodamco Europe och Christian Moe.